

Informacija o gospodarskim kretanjima

rujan 2022.

Sažetak

U drugom je tromjesečju 2022. nastavljen snažan rast realne gospodarske aktivnosti na tromjesečnoj razini, premda malo slabijim intenzitetom nego na početku godine. Ipak, godišnja stopa rasta realnog BDP-a ubrzala se zbog niske razine gospodarske aktivnosti u istom tromjesečju 2021. Povoljna su kretanja najviše bila podržana iznimno dobrim ostvarenjima u turizmu, ali i intenziviranjem rasta osobne potrošnje. Model brze procjene BDP-a, zasnovan uglavnom na podacima dostupnima za srpanj i podložen rizicima, upućuje na to da bi se u trećem tromjesečju realna gospodarska aktivnost mogla zadržati na razini iz prethodna tri mjeseca uz izraženu neizvjesnost oko mogućnosti zadržavanja te razine do kraja tromjesečja. Rast zaposlenosti u srpnju i kolovozu u odnosu na prosječnu razinu iz prethodnog tromjesečja usporio se, a realne plaće u srpnju nastavile su se smanjivati. Istodobno se inflacija potrošačkih cijena nastavila ubrzavati, ali blažim intenzitetom nego u prvoj polovini godine, dosegnuvši 12,3% u srpnju, čemu je, među ostalim, pridonijelo pojeftinjenje naftnih derivata. Prilagodba instrumenata monetarne politike u procesu pristupanja europskoj povećala je ionako izdašnu kunsku likvidnost banaka, što je ublažilo učinke pooštavanja globalnih uvjeta financiranja na rast domaćih kamatnih stopa. Tijekom srpnja nastavljen je snažan rast kredita poduzećima, osobito u djelatnostima povezanim s proizvodnjom i distribucijom energije. U malo manjoj mjeri porasli su i plasmani stanovništvu, i to najviše u segmentu stambenih kredita. Stanje u javnim financijama u prvoj se polovini ove godine nastavilo poboljšavati, odražavajući snažan rast prihoda povezan s povoljnim cikličkim kretanjima u gospodarstvu i rastom opće razine cijena.

Prema prvim rezultatima DZS-a, u drugom tromjesečju 2022. gospodarska je aktivnost snažno porasla na tromjesečnoj razini, ali ipak malo sporije nego u prethodna tri mjeseca. Gospodarski rast najviše je podržao snažan rasta izvoza, posebice izvoza usluga, koji je potaknut iznimno dobrim ostvarenjima na početku turističke sezone. Intenzivirao se i rast osobne potrošnje, a rasla je i potrošnja države. S druge strane, bruto investicije u fiksni kapital snižene su u odnosu na prvo tromjesečje, kada je bila ostvarena visoka stopa rasta. Jačanje domaće i inozemne potražnje rezultiralo je i nastavkom zamjetnog rasta uvoza robe i usluga, no godišnji doprinosi neto izvoza bio je pozitivan. Promatra li se na godišnjoj razini, u razdoblju od travnja do lipnja realni se BDP povećao za 7,7% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Model brze procjene BDP-a u svjetlu smanjenja industrijske proizvodnje i sporijeg porasta maloprodaje u srpnju upućuje na stagnaciju gospodarske aktivnosti na početku trećeg tromjesečja (Slika 1.). Tako je industrijska proizvodnja u srpnju bila za 1,0% manja od prosjeka iz prethodna tri mjeseca, dok je pad u odnosu na lipanj iznosio 1,9%. Promatrano prema glavnim industrijskim grupama, smanjenje industrijske proizvodnje ponajviše je odraz pada proizvodnje intermedijarnih proizvoda, a smanjena je i proizvodnja netrajnih proizvoda za široku potrošnju. S druge strane, proizvodnja energije snažno je porasla, a rast je ostvaren i u proizvodnji kapitalnih proizvoda i trajnih proizvoda za široku potrošnju (slike 3. i 4.). Rast realnog prometa od trgovine na malo usporio se početkom trećeg tromjesečja te je u srpnju bio za 0,3% veći u odnosu na prosjek iz prethodna tri mjeseca, nakon rasta od 2,6% u drugom tromjesečju (Slika 7.). Promatra li se na mjesečnoj razini, u srpnju je zabilježen rast od 0,2%, nakon pada u lipnju (-1,0%). Od toga je, prema izvješću DZS-a, promet od trgovine na malo neprehrambenim proizvodima (osim trgovine motornim gorivima i mazivima) porastao za 3,9%, dok je promet od trgovine na malo prehrambenim proizvodima pao za 2,9%. Građevinska aktivnost u drugom tromjesečju bila je za 1,2% veća od ostvarenja iz prethodna tri mjeseca, pri čemu je porastao obujam radova na zgradama, za 2,5%, dok se obujam radova na ostalim građevinama smanjio, za 1,5% (Slika 5.). Promatrano na mjesečnoj razini, obujam građevinskih radova u lipnju je porastao za 0,3%, nakon stagnacije zabilježene u svibnju (Slika 6.).

Podaci Ankete o pouzdanju potrošača pokazuju kako su potrošačka očekivanja, unatoč blagom oporavku u kolovozu, i nadalje na znatno nižoj razini nego u drugom tromjesečju, blizu

razina koje su se bilježile na početku pandemije. Detaljniji podaci prema sastavnicama indeksa pokazuju kako pogoršanje potrošačkog optimizma najviše odražava nepovoljnija očekivanja glede financijske situacije u kućanstvu te ukupne ekonomske situacije u Hrvatskoj u sljedećih godinu dana. S druge strane, poslovno pouzdanje u srpnju i kolovozu u svim se djelatnostima i nadalje nalazilo iznad svoga dugoročnog prosjeka. Pritom se na tromjesečnoj razini poboljšalo pouzdanje u trgovini te u djelatnostima usluga. Poslovna očekivanja u građevinarstvu nisu se promijenila u odnosu na drugo tromjesečje, dok su se očekivanja poslovnih subjekata u industriji pogoršala (Slika 8.). Promatrano na mjesečnoj razini, u kolovozu se pogoršao optimizam u svim djelatnostima, osim u građevinarstvu, gdje je zabilježena stagnacija. Mjesec ranije, u srpnju, poboljšala su se očekivanja u trgovini i u djelatnostima usluga, dok su se istodobno očekivanja u industriji i građevini pogoršala.

Kada je riječ o tržištu rada, promatrano na mjesečnoj razini, ukupan sezonski prilagođen broj zaposlenih u srpnju zadržao se na razini iz lipnja, a u kolovozu je blago porastao u odnosu na srpanj (0,2%). Posljedično, rast zaposlenosti u srpnju i kolovozu usporio se na 0,4% u odnosu na prosječnu razinu drugog tromjesečja, kada je povećanje iznosilo 0,6%. Promatrano na godišnjoj razini, zaposlenost je u srpnju i kolovozu bila za 2,4% veća nego u istom razdoblju prethodne godine (Slika 15.). Sezonski prilagođena administrativna stopa nezaposlenosti u srpnju zadržala se na razini iz prethodna tri mjeseca i iznosila je 6,9%, a stopa slobodnih radnih mjesta smanjila se na 1,15%, s 1,28% iz drugog tromjesečja (Slika 16.). Rast nominalnih plaća usporio se na početku trećeg tromjesečja, pa je tako bruto plaća u srpnju bila za 1,3% veća nego u prethodna tri mjeseca, kada je rast iznosio 2,8%. Pritom su podjednako rasle plaće u privatnom i javnom sektoru (Slika 17.). Istodobno se tromjesečno smanjenje realnih bruto plaća, koje je zbog rasta razine cijena započelo u drugoj polovini 2021., na početku trećeg tromjesečja usporilo, i iznosilo je 1,2% (1,6% u prethodnom tromjesečju).

Inflacija se u srpnju dodatno ubrzala, ali je intenzitet ubrzanja bio primjetno blaži nego u prvoj polovini godine. Tako se godišnja stopa inflacije (mjerene nacionalnim indeksom potrošačkih cijena, IPC) povećala s 12,1% u lipnju na 12,3% u srpnju 2022., čemu su najviše pridonijele cijene hrane, poglavito prerađenih prehrambenih proizvoda (Slika 19.). Pritom se izdvaja porast doprinosa cijena mlijeka, sira i jaja te mesnih preradevina, što odražava daljnje prelijevanje ranijeg porasta cijena energije, prehrambenih sirovina i mineralnih gnojiva na svjetskim tržištima

na uvozne i domaće cijene hrane. Osim toga, u srpnju se povećao doprinos cijena cigareta. Nadalje, povećao se doprinos cijena usluga ukupnoj inflaciji, ponajviše zbog poskupljenja usluga povezanih s djelatnostima u turizmu (poput ugostiteljskih usluga, paket-aranžmana i zračnoga putničkog prijevoza), kao i usluga odvoza smeća. Nasuprot tome, rast inflacije ublažilo je smanjenje doprinosa industrijskih proizvoda, poglavito odjeće i obuće, čije je sezonsko pojeftinjenje bilo izraženije nego prethodne godine. Također se smanjio doprinos cijena energije, zahvaljujući pojeftinjenju naftnih derivata u srpnju ove godine i učinku baznog razdoblja (porastu cijena energije u istom razdoblju prošle godine). Naime, prosječna cijena barela sirove nafte (u američkim dolarima) snižena je u srpnju 2022. za 9% u odnosu na lipanj, zbog slabljenja izgleda za oporavak globalnoga gospodarstva (Slika 20.). Budući da cijene energije ne ulaze u izračun temeljne inflacije, njezina se godišnja stopa rasta povećala više od ukupne inflacije, s 11,3% u lipnju na 12,0% u srpnju (Tablica 1.). Nadalje, inflacija mjerena ukupnim harmoniziranim indeksom potrošačkih cijena (HIPC-om) u srpnju se ubrzala na 12,7%, s 12,1% u lipnju, što je za 3,8 postotnih bodova više nego u europodručju (8,9% u srpnju). Istodobno se inflacija mjerena HIPC-om bez energije, hrane, pića i duhana u srpnju u Hrvatskoj ubrzala na 9,1% (s 8,4% u lipnju) te je za 5,1 postotni bod viša nego u europodručju (4,0%). Nakon blagog usporavanja u lipnju, godišnji rast proizvođačkih cijena na domaćem tržištu ponovno se ubrzao u srpnju, na 31,2%. Isključi li se energija, godišnji rast proizvođačkih cijena povećao se s 9,9% u lipnju na 10,5% u srpnju.

Promatrano na tromjesečnoj razini, u travnju i svibnju 2022. nastavljen je trend snažnog rasta robne razmjene s inozemstvom, velikim dijelom pod utjecajem rasta cijena energenata i drugih sirovina na svjetskom tržištu. Tako je u travnju i svibnju ukupan robni izvoz bio za 6,8% veći u odnosu na prosjek prethodna tri mjeseca (Slika 10.), kao rezultat snažnijeg izvoza energenata (ponajprije zemnoga i industrijskog plina), a, u manjoj mjeri, i kapitalnih proizvoda (posebice električnih strojeva, aparata i uređaja), prehrambenih proizvoda te proizvoda metalske industrije. Istodobno je rast ukupnoga robnog uvoza bio malo snažniji te je iznosio 9,4% (Slika 11.) zbog većeg uvoza energenata (posebice električne energije), proizvoda metalske i tekstilne industrije, prehrambenih proizvoda te kapitalnih proizvoda. Isključi li se razmjena energenata, koja je zamjetno utjecala na ukupna kretanja, rast robnog izvoza bio je malo slabiji (4,6%), dok se uvoz primjetno smanjio (za 7,5%). U skladu s opisanim kretanjima, zabilježen je izrazit porast ukupnog manjka u robnoj razmjeni s inozemstvom za 13,9% (Slika 13.), dok se, isključi li se utjecaj razmjene energenata, manjak snažno smanjio (za 27,0%). Prvi podaci za lipanj 2022. upućuju na brži rast ukupnoga robnog izvoza te malo sporiji rast uvoza. Tako je, u odnosu na prosjek prva tri mjeseca, ukupan robni izvoz u cijelom drugom tromjesečju bio veći za 7,7%, ukupan robni uvoz za 8,6%, a manjak za 10,8%.

Tijekom kolovoza nastavljeni su blagi aprecijacijski pritisci na domaću valutu ponajviše pod utjecajem dobre turističke sezone te posljedično veće ponude deviznih sredstava. Tako je nominalni tečaj kune prema euru na kraju mjeseca iznosio 7,50 EUR/HRK (Slika 22.), što je aprecijacija od 0,1% u odnosu na prethodni mjesec. U usporedbi s istim razdobljem prošle godine tečaj kune prema euru viši je za 0,3%. Ublažavanju aprecijacijskih pritisaka tijekom ljetnih mjeseci ove godine pridonijela je povremena pojačana korporativna potražnja za deviznim sredstvima osobito izražena u energetske sektoru zbog skupljih sirovina i energenata. Osim toga, sudjelovanje u europskom tečajnom mehanizmu i očekivano uvođenje eura dodatno su usidriili očekivanja tržišta, pa nije bilo potrebe za intervencijama HNB-a na deviznom tržištu. Uz blago jačanje prema euru, kuna je tijekom

kolovoza ojačala i prema većini drugih valuta iz košarice za izračun efektivnih tečajeva, što je dijelom bilo poništeno slabljenjem kune prema američkom dolaru, koje zrcali jačanje dolara prema euru na međunarodnom deviznom tržištu. Slijedom navedenog, nominalni efektivni tečaj kune potkraj kolovoza bio je za 0,2% niži u odnosu na kraj prethodnog mjeseca.¹

Krajem srpnja i sredinom rujna ESB je povećao ključne kamatne stope za 50 odnosno 75 baznih bodova, što je prvo povećanje u posljednjih 11 godina, a poduzeto je u cilju povratka inflacije na srednjoročnu ciljanu razinu od 2%. To se trenutno odrazilo na kratkoročne kamatne stope na europskom tržištu novca, pa je eurska kratkoročna kamatna stopa €STR krajem srpnja porasla za 50 baznih bodova, na -0,09%, te se na istoj razini zadržala do kraja kolovoza, odnosno do povećanja provedenog sredinom rujna (Slika 26.). Šestomjesečni EURIBOR nastavio je rasti i krajem kolovoza dosegnuo je 1,20%, što je njegova najviša razina od 2012. Prinosi na državne obveznice SAD-a i Njemačke povećali su se tijekom srpnja i kolovoza (Slika 25.), zbog jačanja inflatornih pritisaka i s tim povezanog pooštravanja monetarne politike središnjih banaka te zabrinutosti glede rastućih rizika vezanih uz recesiju i energetske krizu. Istodobno je zabilježen pad prinosa kod dugoročnih državnih obveznica Hrvatske (Slika 30.). Premije za rizik svih usporedivih zemalja Srednje i Istočne Europe na kraju kolovoza bile su više nego na kraju lipnja, izuzev Hrvatske, čija se premija neznatno smanjila, na 103 bazna boda (Slika 27.). Najviše su porasle premije za rizik Bugarske, Rumunjske, Poljske i Mađarske, koje su na kraju kolovoza ostvarile više vrijednosti u odnosu na premiju za Hrvatsku.

Slobodna novčana sredstva banaka zamjetno su porasla u kolovozu 2022., nakon što su se blago smanjila u srpnju. Tako je prosječni dnevni višak kunske likvidnosti domaćega bankovnog sustava u kolovozu iznosio 78,9 mlrd. kuna (Slika 61.), prema 69,4 mlrd. kuna u srpnju. Razlog tome je postupna prilagodba instrumenata monetarne politike HNB-a istovrsnim instrumentima ESB-a u procesu pristupanja europodručju. Naime, HNB je u srpnju 2022. godine donio Odluku o izmjenama Odluke o obveznoj pričuvu, kojom se stopa obvezne pričuve smanjuje s 9% na 5% u kolovozu, a potom na 1% u prosincu. Time se u kolovozu smanjio kunski dio obvezne pričuve za 14,7 mlrd. kuna, što je rezultiralo povećanjem viška kunske likvidnosti domaćega bankovnog sustava. HNB je u srpnju donio i Odluku o izmjeni i dopuni Odluke o minimalno potrebnim deviznim potraživanjima, kojom se uvodi postupno ukidanje mjere održavanja deviznih obveza deviznim potraživanjima, pri čemu se od kolovoza minimalni postotak održavanja smanjuje sa 17% na 8,5%, a potom se u prosincu mjera u potpunosti ukida. U uvjetima izdašne kunske likvidnosti na prekonocnom novčanom tržištu i nadalje se ostvaruju relativno skromni volumeni trgovanja. Primjećuje se ipak porast prekonocnih kamatnih stopa, i to posebice kod trgovanja banaka ugovorima o valutnoj razmjeni (Slika 29.), što je rezultat povećanja eurske kratkoročne kamatne stope krajem srpnja, ali i promjene očekivanja tržišnih aktera u smjeru postupne deprecijacije tečaja kune prema euru u nastavku godine. Što se tiče troškova financiranja države, kamatna stopa na jednogodišnje kunske trezorske zapise Ministarstva financija zadržala se u kolovozu na 0,20% (Slika 30.), dok su se troškovi na dugoročno zaduživanje države smanjili u odnosu na lipanj.

Pooštravanje uvjeta financiranja još uvijek se ne prelijeva u osjetnoj mjeri na kamatne stope banaka. Kamatna stopa na prvi put ugovorene kredite poduzećima povećala se u srpnju za 25 bazna boda na razinu od 1,92% (Slika 34.), čemu je u najvećoj

1 Tečaj ruskog rublja fiksiran je do daljnjega na razini posljednje dostupne referentne vrijednosti ESB-a od 1. ožujka, čime je isključen učinak izražene kolebljivosti te valute na međunarodnom deviznom tržištu na efektivne tečajeve kune.

mjeri pridonio rast kamatnih stopa na kredite velikim poduzećima (Slika 37.). Na godišnjoj je razini trošak financiranja poduzeća bio manji za 19 baznih bodova (Slika 35.), na što je najviše utjecao negativan godišnji doprinos kamatnih stopa na kredite za obrtna sredstva (-9 baznih bodova). Kada je riječ o stanovništvu, kamatna stopa na prvi put ugovorene kredite tom sektoru u srpnju se povećala za 30 baznih bodova, na razinu od 3,86% (Slika 38.), odražavajući ponajviše rast kamatne stope na stambene kredite, uglavnom zbog malo manjeg obujma subvencioniranih stambenih kredita nego u lipnju. Na godišnjoj su razini troškovi financiranja stanovništva bili manji za 20 baznih bodova (Slika 39.), čemu je najviše pridonio pad kamatnih stopa na gotovinske nenamjenske kredite (-13 baznih bodova). Kada je riječ o depozitima, kamatna stopa na oročene depozite stanovništva ostala je gotovo nepromijenjena, dok je kamatna stopa na depozite poduzeća osjetno porasla, osobito na kratkoročne devizne depozite (slike 41. i 42.), no to je uglavnom povezano s deponiranjem sredstava jednoga velikog poduzeća po višoj kamatnoj stopi od prosječne kamatne stope na glavninu depozita poduzeća. Razlika između kamatnih stopa na ukupne nove kredite i depozite kao i na njihova stanja u srpnju se samo neznatno smanjila na 3,3 postotna boda odnosno 3,4 postotna boda.

Monetarna kretanja u srpnju obilježilo je dosad najviši apsolutni mjesečni rast ukupnih likvidnih sredstava (13,4 mlrd. kuna, na osnovi transakcija), što je u prvom redu odraz povećanja neto inozemne aktive (NIA) kreditnih institucija te u manjoj mjeri neto domaće aktive (NDA) monetarnog sustava (Slika 45.). Rast NDA odnosi se na snažan rast plasmana domaćim sektorima, posebice nefinancijskim poduzećima, a porasla su i neto potraživanja od središnje države, što je povezano s bankovnim kupnjama obveznice RH izdane u srpnju. Novčana masa (M1) također je izrazito porasla u srpnju (7,2 mlrd. kuna ili 3,6%, na osnovi transakcija) odražavajući ponajviše rast depozitnog novca nefinancijskih poduzeća te malo slabiji rast depozitnog novca stanovništva, dok je istodobno pala potražnja za gotovim novcem. Kvizinovac je porastao za 6,3 mlrd. kuna ili 2,8% (na osnovi transakcija), pri čemu se u njegovoj strukturi intenzitetom izdvojio rast deviznih depozita svih domaćih sektora (Slika 59.). Promatrano na godišnjoj razini, ukupni su depoziti porasli za 12,4% (na osnovi transakcija), pri čemu su snažan rast zabilježili i depoziti poduzeća (22,7%) i stanovništva (8,9%) pod utjecajem vrlo dobre turističke sezone, povećanih potreba za likvidnošću poduzeća iz energetskog sektora, što se može povezati s izraženim poskupljenjem energenata te znatnom dokapitalizacijom jednog poduzeća iz lipnja ove godine. Kad je riječ o godišnjim promjenama monetarnih agregata, rast M4 nastavio se ubrzavati (s 9,9% u lipnju na 10,5% u srpnju), dok se rast M1, zbog većega mjesečnog porasta u srpnju prethodne godine (učinak baznog razdoblja), usporio s 13,0% na 11,7% (slike 55. i 56.).

Ukupni plasmani monetarnih institucija domaćim sektorima (osim središnje države) snažno su porasli tijekom srpnja u odnosu na lipanj (za 4,1 mlrd. kuna ili 1,6%, na osnovi transakcija) te se na godišnjoj razini njihov rast ubrzao sa 7,9% u lipnju na 8,9% u srpnju (Slika 47.). Taj se rast uglavnom odnosi na kredite koji su na mjesečnoj razini porasli za 3,8 mlrd. kuna ili 1,5% (na osnovi transakcija). Promatrano po sektorima, najveći rast bilježe plasmani poduzećima (2,8 mlrd. kuna), od čega se otprilike 2,0 mlrd. kuna odnosi na kredite manjem broju poduzeća koja se bave distribucijom električne energije i plinovitih goriva. Posljedično se i godišnji rast plasmana poduzećima znatno ubrzao (s 13,0% u lipnju na 16,4% u srpnju, Slika 48.). Plasmani stanovništvu također su nastavili rasti u srpnju (1,2 mlrd. kuna) odražavajući ponajviše rast stambenih kredita (1,0 mlrd. kuna) potaknut programom državnog subvencioniranja stambenih kredita, dok su gotovinski nenamjenski krediti

samo blago porasli (0,2 mlrd. kuna). Unatoč relativno snažnom rastu stambenih kredita u srpnju, njihov se godišnji rast zbog učinka baznog razdoblja usporio s 9,5% u lipnju na 9,3% u srpnju. Stopa rasta gotovinskih nenamjenskih kredita stagnirala je već drugi mjesec zaredom na razini iz svibnja (3,6%), pa se tako godišnji rast ukupnih plasmana stanovništvu neznatno usporio s 5,6% na 5,5% (Slika 49.). Što se tiče valutne strukture, udio kunskih plasmana u ukupnim plasmanima stanovništvu kontinuirano se smanjuje od listopada prošle godine, a krajem srpnja iznosio je 52,1% (Slika 54.).

Bruto međunarodne pričuve porasle su u kolovozu za 0,4 mlrd. EUR ili 1,5% u odnosu na srpanj te su na kraju mjeseca iznosile 25,9 mlrd. EUR (Slika 63.). Rast pričuva na mjesečnoj razini uglavnom odražava porast deviznih depozita države kod HNB-a te više razine ugovorenih repo poslova. Istodobno su neto raspoložive pričuve u kolovozu ostale na gotovo jednakoj razini kao i u srpnju (20,7 mlrd. EUR). Kada se usporede s istim razdobljem prethodne godine, bruto međunarodne pričuve porasle su za 1,9 mlrd. EUR ili 7,8%, a neto pričuve za 1,2 mlrd. EUR ili 6,2%.

Nakon rasta u prvom tromjesečju, neto inozemni dug tijekom drugog tromjesečja 2022. primjetno se smanjio za 1,6 mlrd. EUR (Slika 67.). Pritom se najviše poboljšala neto inozemna pozicija poslovnih banaka kao rezultat znatnog povećanja inozemne imovine te središnje banke, ali također najvećim dijelom zbog porasta stanja sredstava poslovnih banaka u sustavu TARGET2, a u malo manjoj mjeri i zbog rasta međunarodnih pričuva. Osim toga, blago su se smanjile i neto obveze države, dok su nepovoljna kretanja zabilježena samo kod ostalih domaćih sektora čija se neto inozemna pozicija pogoršala kao posljedica rasta dužničkih obveza prema vlasnički povezanim vjerovnicima u inozemstvu. Na kraju lipnja 2022. bruto inozemni dug dosegao je 46,7 mlrd. EUR (Slika 69.), što je za 1,1 mlrd. EUR više nego na kraju ožujka 2022. To je ponajprije posljedica rasta iznosa repo poslova, koji samo povećavaju bruto inozemni dug središnje banke, dok je njihov učinak na kretanje neto inozemne zaduženosti neutralan jer za isti iznos povećavaju vrijednost inozemne imovine.

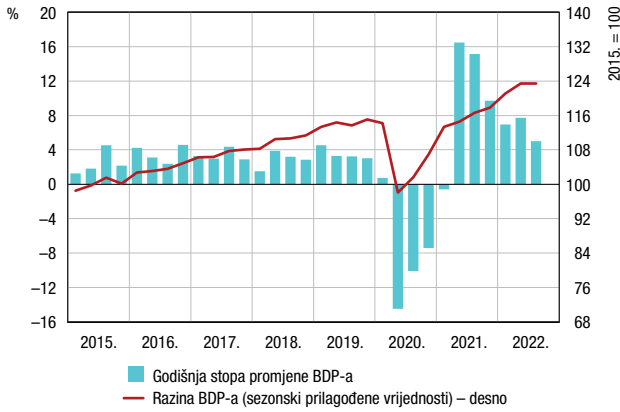
Manjak konsolidirane opće države prema metodologiji ESA 2010 u prvom je tromjesečju 2022. iznosio 1,3 mlrd. kuna, što je poboljšanje od 2,7 mlrd. kuna na godišnjoj razini. Smanjenje proračunskog manjka odražava rast prihoda (4,3%) te istodobni pad rashoda (1,5%). Na prihodnoj strani primjetan je rast prihoda od indirektnih poreza, što je u velikoj mjeri posljedica rasta osobne potrošnje i porasta potrošačkih cijena. Osim toga, povoljna kretanja na tržištu rada rezultirala su rastom prihoda od socijalnih doprinosa te poreza na dohodak, dok je oporavak gospodarske aktivnosti povoljno djelovao na prihode od poreza na dobit. U suprotnom smjeru kretali su se ostali tekući i kapitalni prihodi, uvelike zbog pada transfera iz fondova EU-a. Na pad ukupnih rashoda proračuna ponajviše su djelovali rashodi za subvencije, odražavajući u velikoj mjeri povoljniju epidemiološku situaciju i posljedično smanjenje isplata potpora poduzećima za očuvanje radnih mjesta. S druge strane, rashodi za intermedijarnu potrošnju, socijalne naknade i naknade za zaposlene bilježe blagi rast na godišnjoj razini.

Prema podacima Ministarstva financija² i u razdoblju travanj – srpanj nastavila su se povoljna fiskalna kretanja. Tako je

2 Saldo proračuna i ukupni prihodi i rashodi odnose se na mjesečne podatke za središnju državu, državnu upravu i podsektore socijalne sigurnosti koje prema zahtjevima Direktive Vijeća 2011/85/EU objavljuje Ministarstvo financija prije kraja sljedećega kalendarskog mjeseca. Objavljeni podaci odnose se na jedinice opće države prema obuhvatu statističke metodologije ESA 2010, osim podataka za lokalnu državu, koji se objavljuju tromjesečno. Pojedine stavke prihoda i rashoda zasnivaju se na podacima o državnom proračunu prema računskom načelu.

središnja država ostvarila višak od 0,6 mlrd. kuna, što je poboljšanje salda proračuna od 7,4 mlrd. kuna u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Navedeno odražava snažan rast prihoda uz blagi pad rashoda, pri čemu se, prema detaljnim podacima za drugo tromjesečje, rast većine glavnih kategorija poreznih prihoda (uključujući doprinose) dodatno intenzivirao.

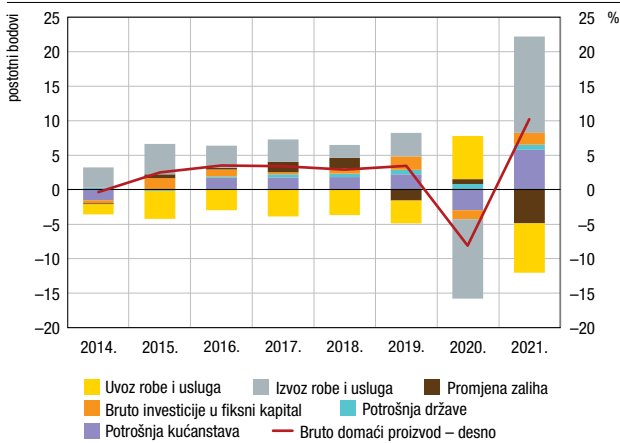
Slika 1. Tromjesečni bruto domaći proizvod
sezonski prilagođene realne vrijednosti

Napomena: Podatak za treće tromjesečje 2022. odnosi se na Mjesečni pokazatelj realne gospodarske aktivnosti HNB-a, procijenjen na temelju podataka objavljenih do 1. rujna 2022.

Izvori: DZS (sezonska prilagodba HNB-a); izračun HNB-a

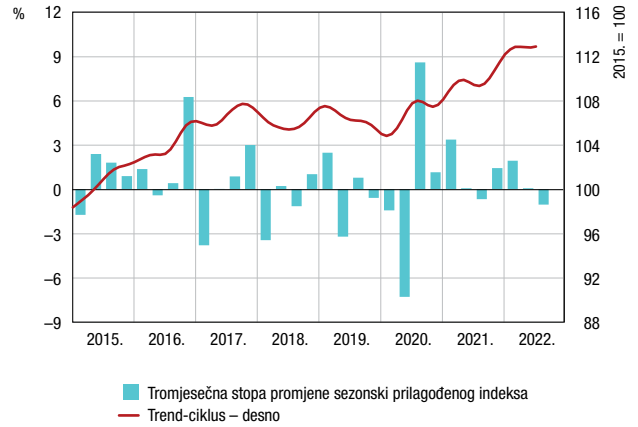
Slika 2. Promjena BDP-a
doprinosi po komponentama

Izvor: DZS

Kada je riječ o kretanju duga opće države, on je krajem svibnja iznosio 343,9 mlrd. kuna i bio je za 0,4 mlrd. kuna veći nego na kraju 2021. (Tablica 5.), dok je relativni udio javnog duga u BDP-u zamjetno smanjen na 74,2% sa 79,8% na kraju 2021., odražavajući povoljan učinak rasta gospodarske aktivnosti (Slika 70.).

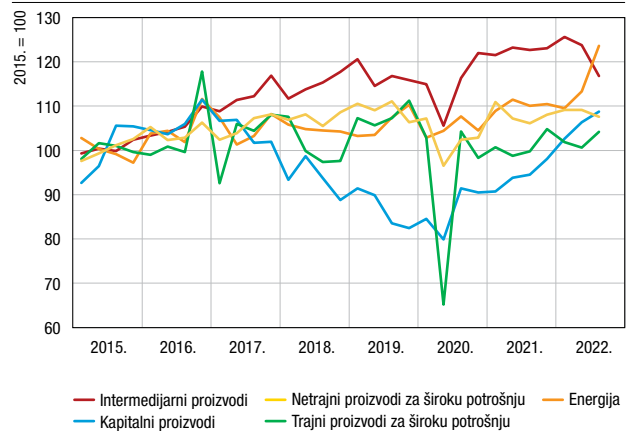
Slika 3. Industrijska proizvodnja

Napomena: Podatak za treće tromjesečje 2022. odnosi se na srpanj.

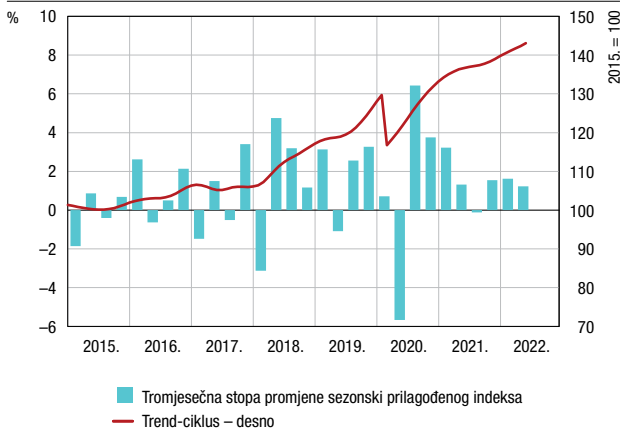
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 4. Industrijska proizvodnja prema glavnim industrijskim grupacijama
sezonski prilagođeni indeksi

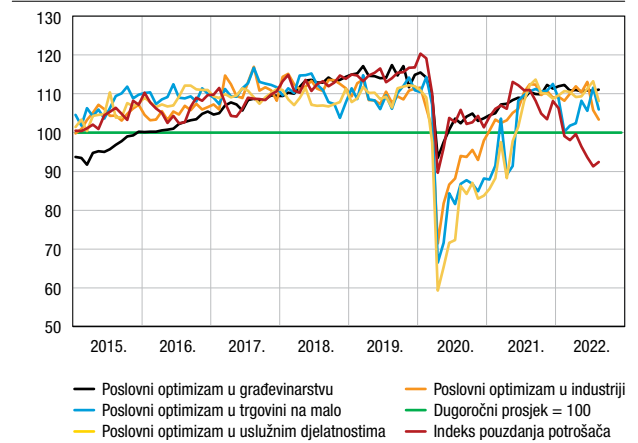
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 5. Fizički obujam građevinskih radova

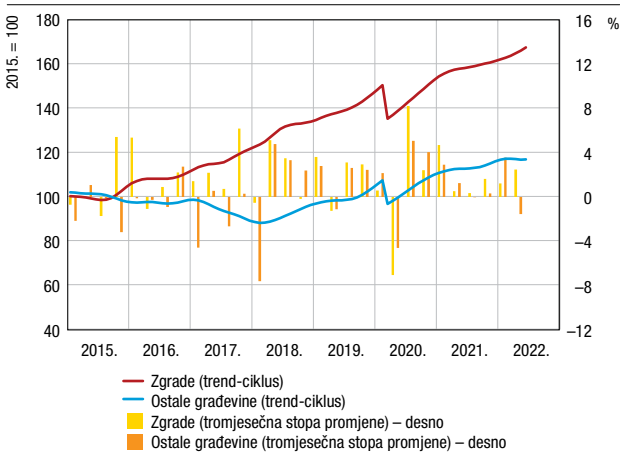
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 8. Pokazatelji potrošačkog i poslovnog optimizma standardizirane desezonirane vrijednosti

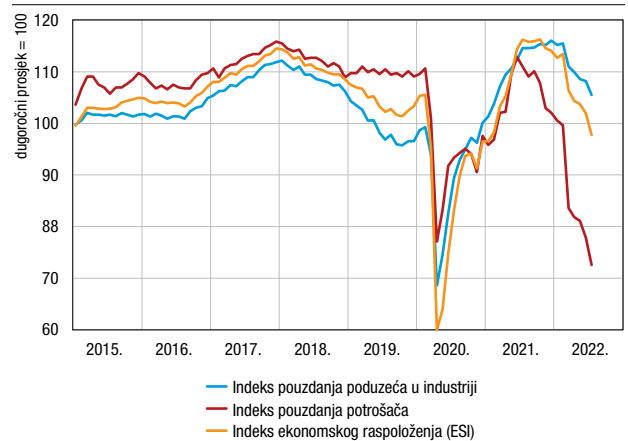
Izvori: Ipsos; HNB (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 6. Zgrade i ostale građevine

Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

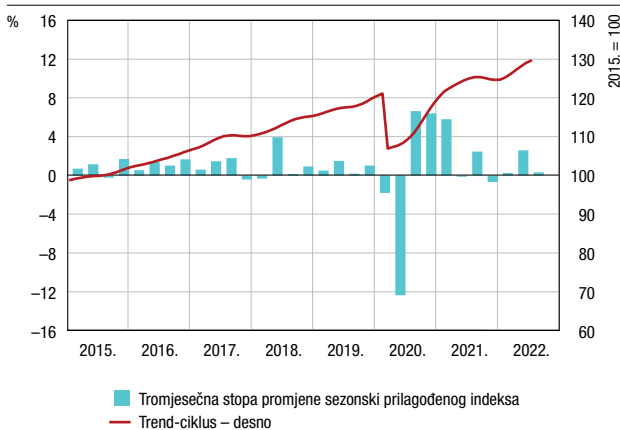
Slika 9. Indeksi pouzdanja u EU-u sezonski prilagođene serije

Napomena: Podaci zaključno sa srpnjem 2022.

Izvori: Eurostat; izračun HNB-a

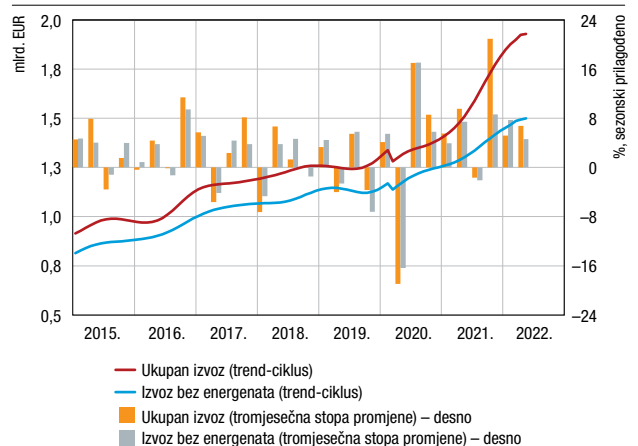
Slika 7. Realni promet od trgovine na malo

Podatak za treće tromjesečje 2022. odnosi se na srpanj.

Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

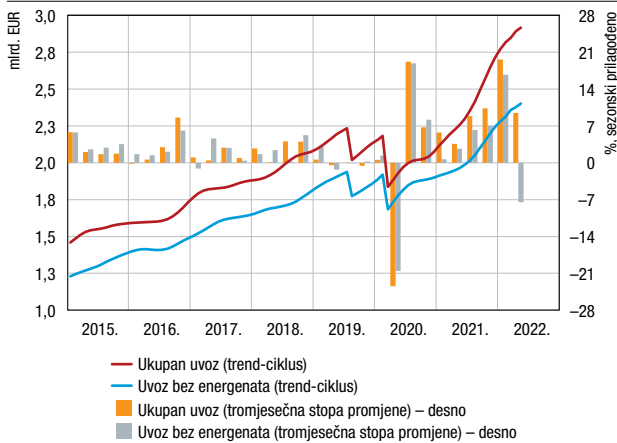
Slika 10. Robni izvoz (fob)

Napomena: Podaci za drugo tromjesečje 2022. odnose se na travanj i svibanj.

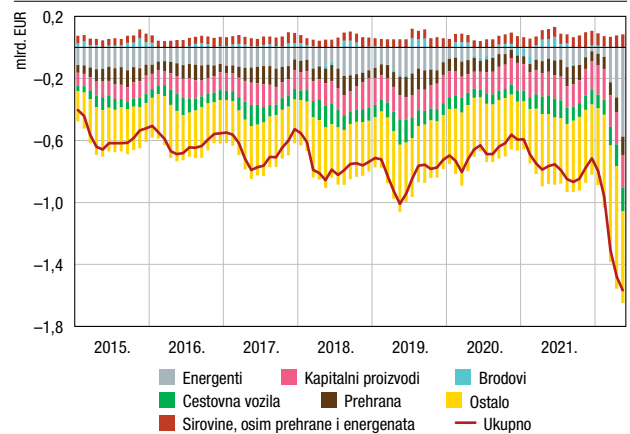
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 11. Robni uvoz (cif)

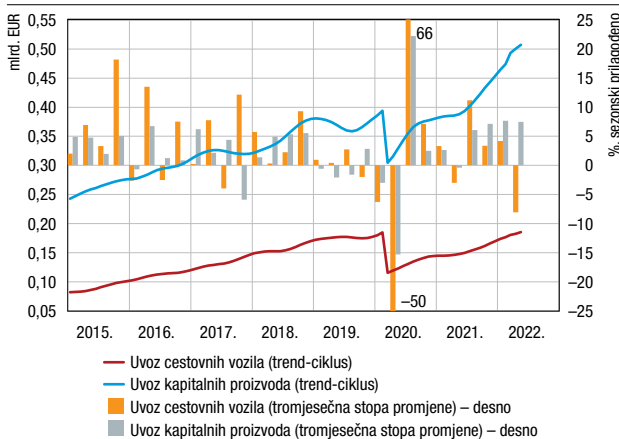
Napomena: Podaci za drugo tromjesečje 2022. odnose se na travanj i svibanj.
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 14. Saldo robne razmjene po skupinama proizvoda

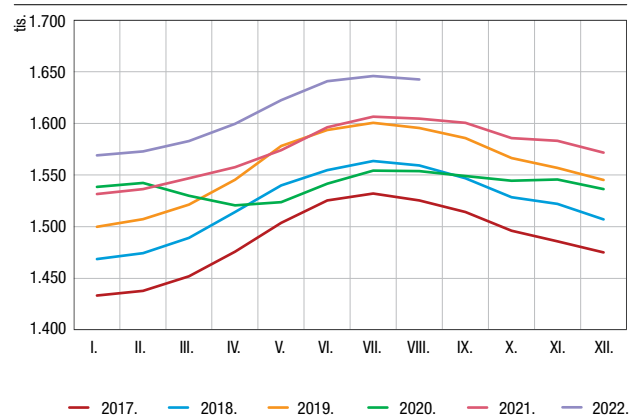
Napomena: Podaci zaključno sa svibnjem 2022. Serije su prikazane kao tročlani pomični prosjeci mjesečnih podataka.
Izvor: DZS

Slika 12. Uvoz kapitalnih proizvoda i cestovnih vozila (cif)

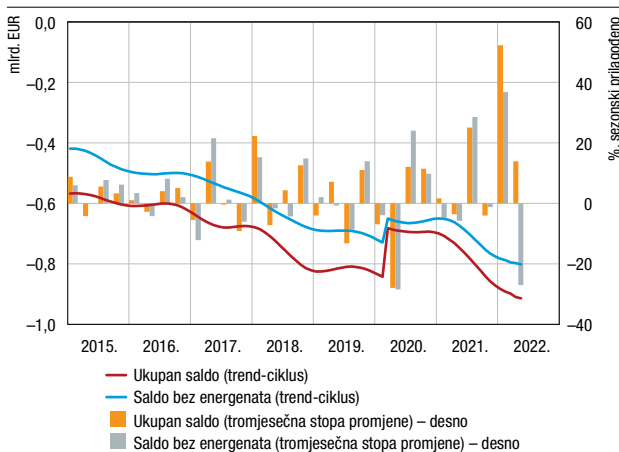
Napomena: Uvoz kapitalnih proizvoda odnosi se na odsjeke SMTK-a 71 – 77.
Podaci za drugo tromjesečje 2022. odnose se na travanj i svibanj.
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 15. Zaposlenost originalni podaci

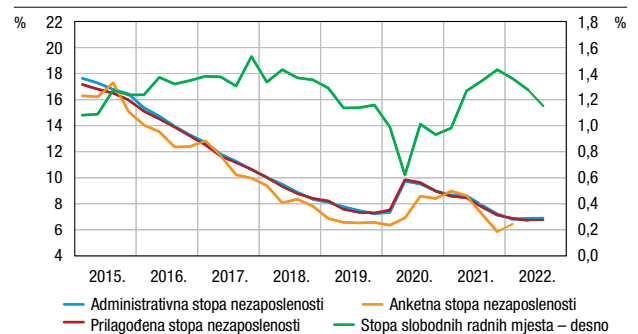
Izvor: HZMO

Slika 13. Saldo robne razmjene

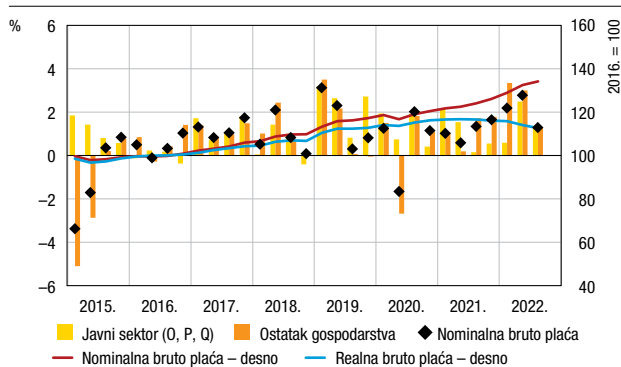
Napomena: Podaci za drugo tromjesečje 2022. odnose se na travanj i svibanj.
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 16. Stope nezaposlenosti i slobodnih radnih mjesta sezonski prilagođeni podaci

Napomena: Pri izračunu administrativne stope nezaposlenosti od siječnja 2015. rabe se podaci o zaposlenosti prikupljeni iz obrasca JOPPD. Podaci o zaposlenosti revidirani su unatrag od siječnja 2016. do prosinca 2019. Prilagođena stopa nezaposlenosti procjena je HNB-a i računa se kao udio broja administrativno nezaposlenih u aktivnom stanovništvu (nezaposlene osobe i osiguranici HZMO-a). Stopa slobodnih radnih mjesta računa se kao udio slobodnih radnih mjesta u ukupnoj potražnji za radom (zbroj osiguranika HZMO-a i slobodnih radnih mjesta). Podaci za treće tromjesečje odnose se na srpanj.
Izvori: DZS; HZZ; izračun HNB-a (sezonska prilagodba HNB-a)

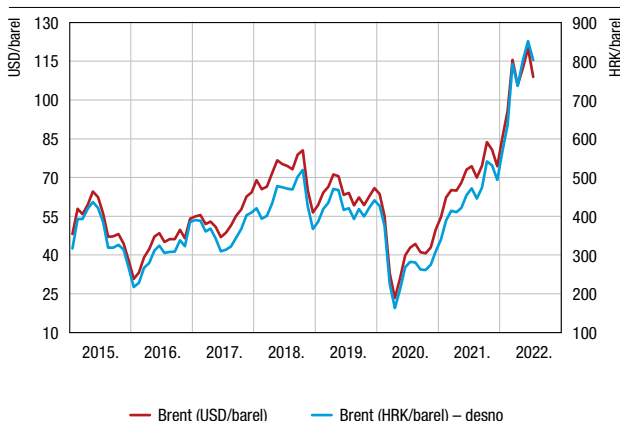
Slika 17. Prosječna nominalna i realna bruto plaća po djelatnostima NKD-a
sezonski prilagođeni podaci

Napomene: Podaci o prosječnoj nominalnoj bruto plaći po djelatnostima odnose se na podatke prikupljene iz obrasca RAD-1, a od siječnja 2016. na podatke prikupljene iz obrasca JOPPD. Podaci o prosječnim plaćama isplaćenima u veljači 2020. izračunati su prema ekvivalentu punog radnog vremena. Podaci o plaćama u 2019. prema načelu ekvivalenta punog radnog vremena objavljeni su u analitičke svrhe. Podaci za treće tromjesečje 2022. odnose se na srpanj.

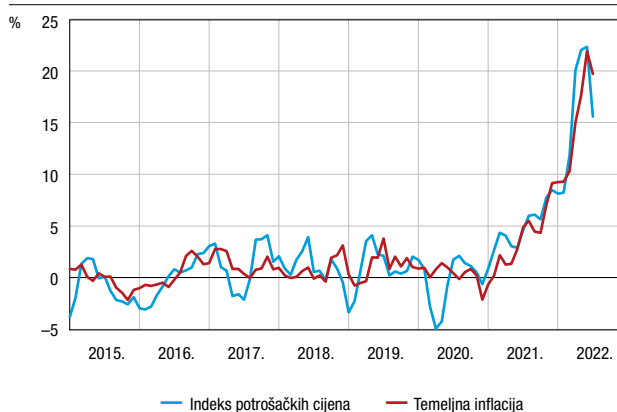
Izvori: DZS; izračun HNB-a

Slika 20. Cijene sirove nafte (Brent)

Izvori: Bloomberg; izračun HNB-a

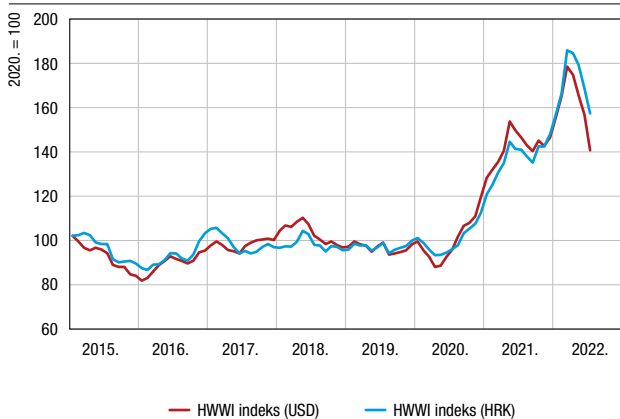
Slika 18. Indeks potrošačkih cijena i temeljna inflacija
mjesečne stope promjene na godišnjoj razini^a

^a Mjesečna stopa promjene izračunata je iz tromjesečnoga pomičnog prosjeka sezonski prilagođenih indeksa potrošačkih cijena.

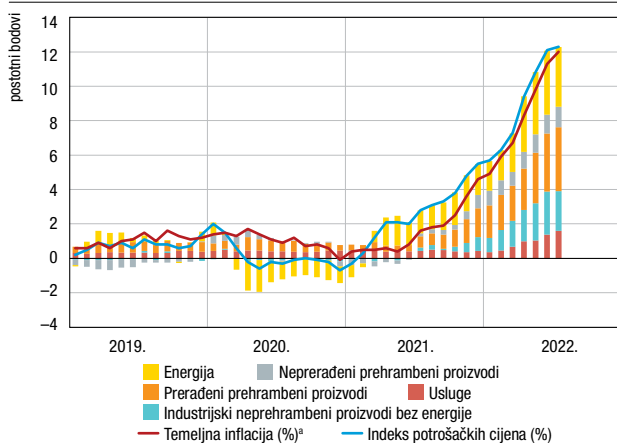
Izvori: DZS; izračun HNB-a

Slika 21. HWWI indeks cijena sirovina (bez energenata)

Izvori: HWWI; izračun HNB-a

Slika 19. Godišnje stope inflacije i doprinosi komponenta inflaciji potrošačkih cijena

^a Temeljna inflacija ne uključuje cijene poljoprivrednih proizvoda i energije ni cijene proizvoda koje su administrativno regulirane.

Izvori: DZS; izračun HNB-a

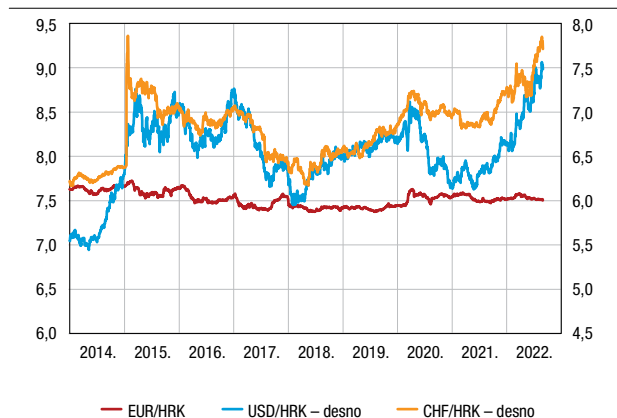
Tablica 1. Cjenovni pokazatelji
godišnje i mjesečne stope promjene

	Godišnje stope		Mjesečne stope	
	VI. 22.	VII. 22.	VII. 21.	VII. 22.
Indeks potrošačkih cijena i njegove komponente				
Ukupni indeks	12,1	12,3	0,2	0,4
Energija	22,2	20,6	1,3	0,0
Neprerađeni prehrambeni proizvodi	12,9	14,2	-0,4	0,8
Prerađeni prehrambeni proizvodi	14,9	16,4	1,4	2,6
Industrijski neprerabjeni proizvodi bez energije	9,6	8,9	-1,9	-2,5
Usluge	5,3	6,1	0,8	1,6
Ostali cjenovni pokazatelji				
Temeljna inflacija	11,3	12,0	0,1	0,6
Indeks proizvođačkih cijena industrije na domaćem tržištu	30,8	31,2	1,5	1,8
Cijene sirove nafte Brent (USD)	64,3	46,4	1,8	-9,3
HWWI agregatni indeks cijena sirovina (bez energenata, USD)	4,6	-4,0	-2,1	-10,2

Napomena: Prerađeni prehrambeni proizvodi uključuju alkohol i duhan.

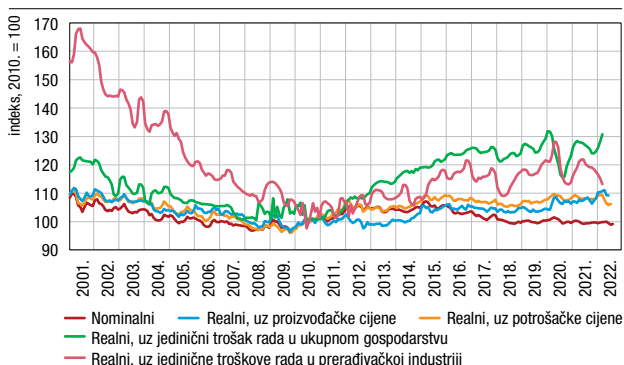
Izvori: DZS; Bloomberg; HWWI

Slika 22. Nominalni dnevni tečaj kune prema euru, američkom dolaru i švicarskom franku
srednji tečaj HNB-a

Izvor: HNB

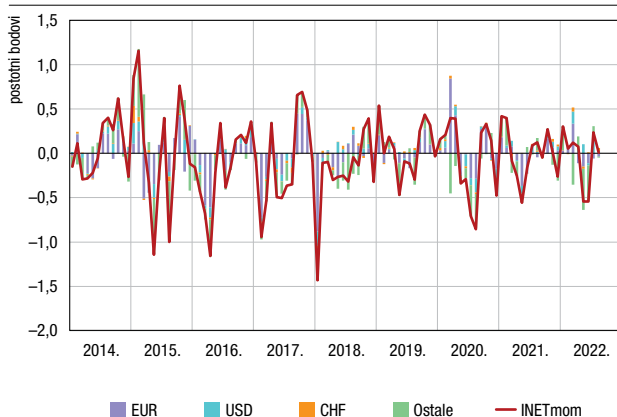
Slika 23. Nominalni i realni efektivni tečajevi kune

Napomena: Realni efektivni tečaj kune uz proizvođačke cijene uključuje hrvatski indeks proizvođačkih cijena industrije na ukupnom tržištu. Jedinični trošak rada izračunat je kao omjer isplaćenih naknada po zaposleniku i produktivnosti rada (izraženo kao BDP po zaposlenom), dok su realni efektivni tečajevi kune uz jedinične troškove rada dobiveni interpolacijom tromjesečnih vrijednosti. Pad indeksa označuju efektivnu aprecijaciju kune.

Izvor: HNB

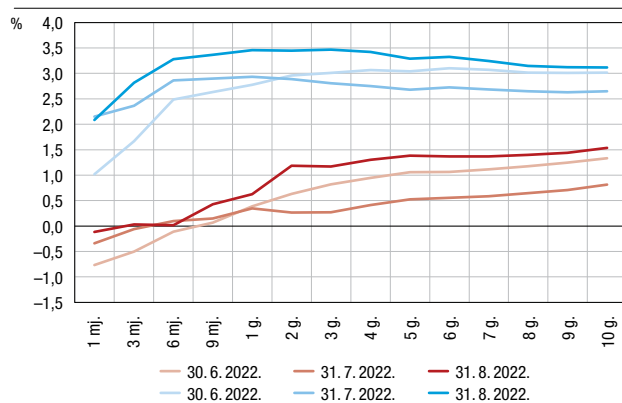
Slika 24. Doprinosi^a pojedinih valuta mjesečnoj stopi promjene prosječnog indeksa nominalnoga efektivnog tečaja kune (INET)

^a Negativne vrijednosti označuju doprinos aprecijaciji INET-a.

Izvor: HNB

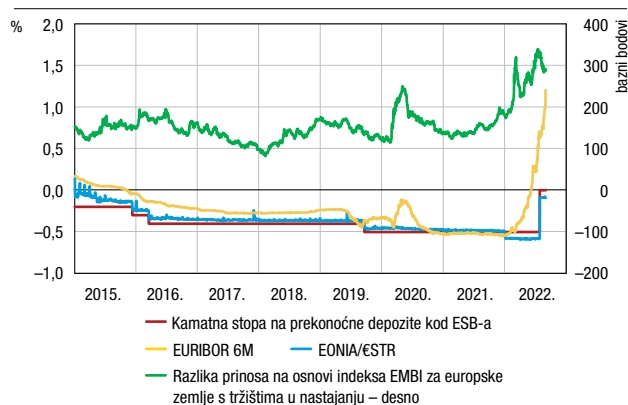
Slika 25. Prinosi do dospeljeća na državne obveznice SAD-a i Njemačke

Napomena: Plavom su bojom označeni prinosi na obveznice SAD-a, a crvenom bojom na obveznice Njemačke. Prve četiri oznake na pojedini datum odnose se na mjesečne prinose, a ostale na godišnje prinose. Prinosi na obveznice SAD-a s preostalim rokom do dospeljeća od devet mjeseci interpolirani su.

Izvor: Bloomberg

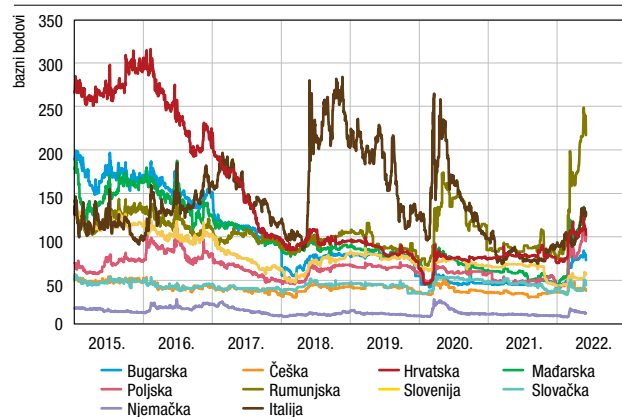
Slika 26. Kamatne stope na euro i prosječna razlika prinosa na obveznice europskih zemalja s tržištima u nastajanju

Napomena: EMBI je indeks (engl. *Emerging Market Bond Index*) koji pokazuje razliku prinosa na državne vrijednosne papire koje su izdale zemlje s tržištima u nastajanju, među kojima je i Hrvatska, u odnosu na nerizične vrijednosne papire koje su izdale razvijene zemlje. Od početka 2022. EONIA se zamjenjuje stopom €STR.

Izvori: ESB; Bloomberg; J. P. Morgan

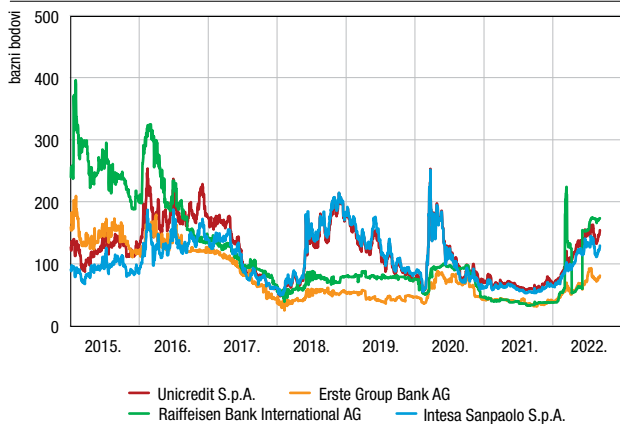
Slika 27. Kretanje premije osiguranja od kreditnog rizika (CDS) za petogodišnje državne obveznice odabranih zemalja

Napomena: Premija osiguranja od kreditnog rizika jest godišnji relativni iznos premije koju kupac CDS-a plaća kako bi se zaštitio od kreditnog rizika povezanog s izdavateljem nekog instrumenta.

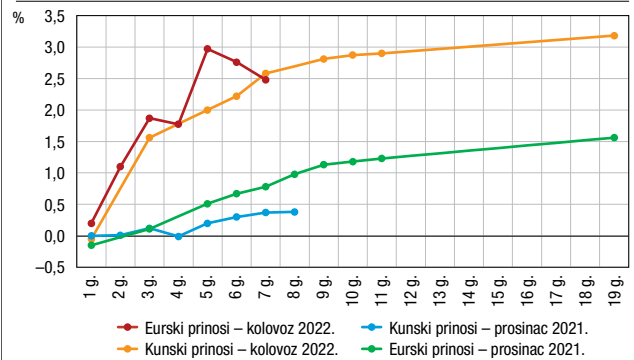
Izvor: S&P Capital IQ

Slika 28. Kretanje premije osiguranja od kreditnog rizika (CDS) za odabrane banke majke domaćih banaka

Izvor: S&P Capital IQ

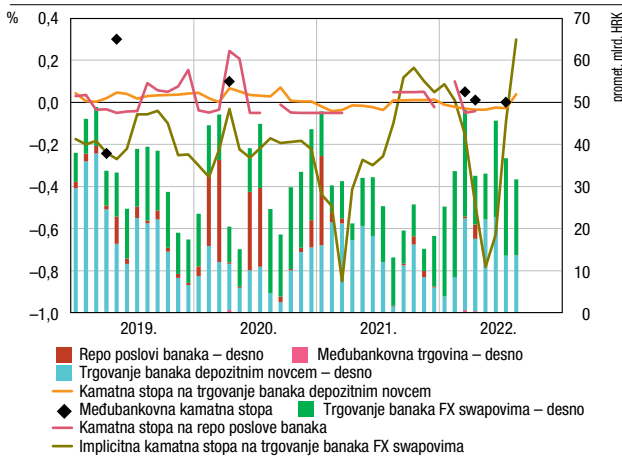
Slika 31. Prinosi do dospjeća na obveznice RH

Napomena: Točkama su označeni ostvareni prinosi, a ostale su vrijednosti interpolirane. Podaci za jednogodišnji prinos odnose se na ostvarenu kamatnu stopu na jednogodišnje trezorske zapise bez valutne klauzule odnosno s valutnom klauzulom u eurima. Prinos na jednogodišnje trezorske zapise bez valutne klauzule za kraj 2021. odnosi se na studeni. Prinos na jednogodišnje trezorske zapise s valutnom klauzulom u eurima odnosi se na listopad 2021. odnosno svibanj 2022.

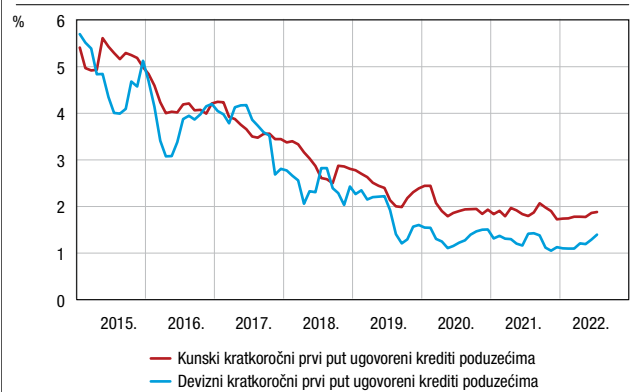
Izvor: HNB

Slika 29. Prekonoćne kamatne stope i prometi

Izvor: HNB

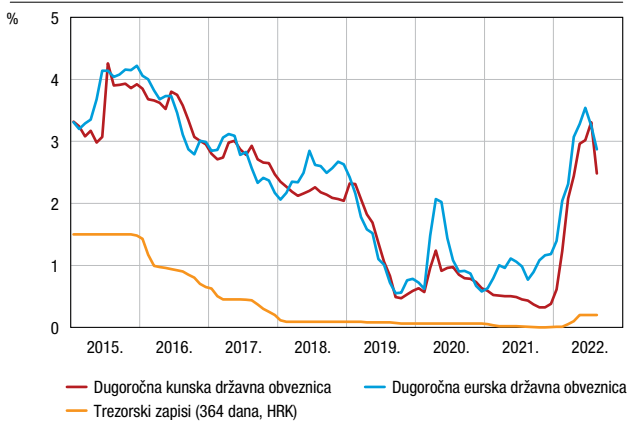
Slika 32. Kratkoročni troškovi financiranja

Napomena: Tromjesečni ponderirani pomični prosjeci. Devizni krediti uključuju i kunske kredite s valutnom klauzulom. Kamatne stope na kratkoročne prvi put ugovorene kredite stanovništvu ne prikazuju se zbog vrlo niskog udjela u ukupnim prvi put ugovorenim kreditima stanovništvu.

Izvor: HNB

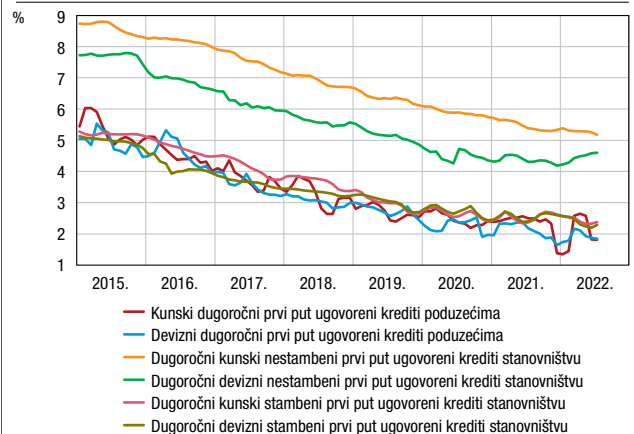
Slika 30. Prinosi na trezorske zapise i obveznice Republike Hrvatske

Napomena: Prinosi na dugoročne obveznice odnose se na obveznice preostalog dospjeća od deset godina, odnosno na obveznice najbližnjega preostalog dospjeća.

Izvor: HNB

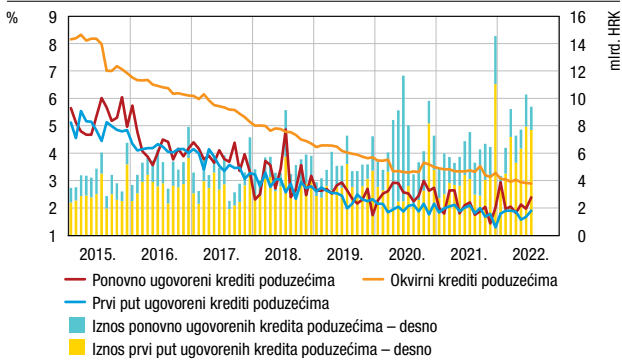
Slika 33. Dugoročni troškovi financiranja

Napomena: Tromjesečni ponderirani pomični prosjeci. Devizni krediti uključuju i kunske kredite s valutnom klauzulom.

Izvor: HNB

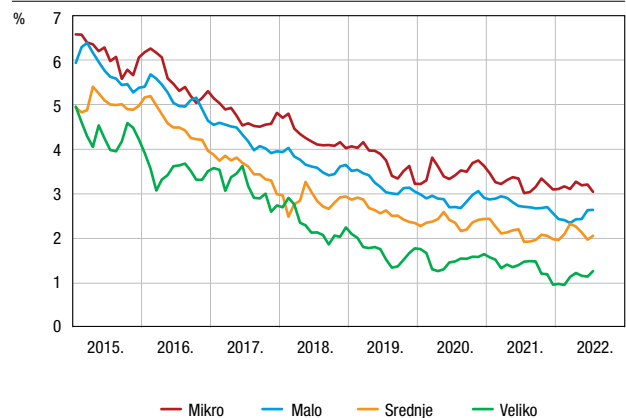
Slika 34. Kamatne stope i iznosi kredita poduzećima

Napomena: Za kredite po kreditnim karticama, prekoračenja po transakcijskim računima, revolving kredite i potraživanja s osnove kartica s odgodom plaćanja (engl. *charge card*) nisu dostupni podaci o prvi put ugovorenim kreditima jer su novi poslovi (koji kod ostalih instrumenata osim prvi put ugovorenih kredita uključuju i ponovno ugovorene postojeće kredite) za te instrumente jednaki stanjima, pa su zato svrstani u kategoriju "Okvirni krediti".

Izvor: HNB

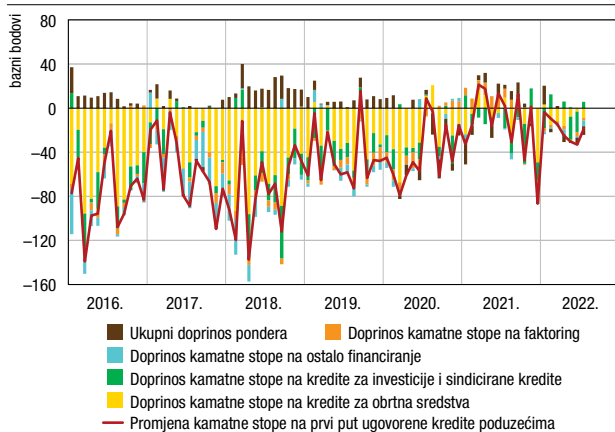
Slika 37. Kamatne stope na prvi put ugovorene kredite prema veličini poduzeća

Napomena: Tromjesečni ponderirani pomični prosjeci

Izvor: HNB

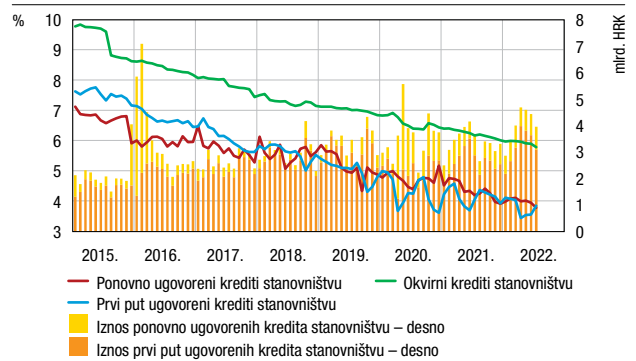
Slika 35. Doprinosi godišnjoj promjeni kamatne stope na prvi put ugovorene kredite poduzećima

Napomena: Izračunato na osnovi indeksa Bennet, prema kojemu se ukupni doprinos dijeli na učinak kamatne stope i učinak pondera.

Izvor: HNB

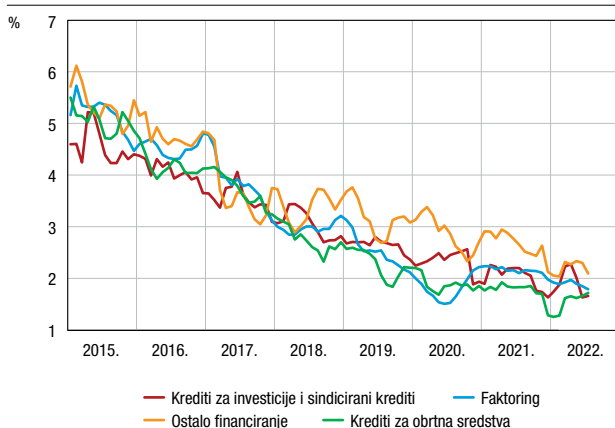
Slika 38. Kamatne stope i iznosi kredita stanovništvu

Napomena: Za kredite po kreditnim karticama, prekoračenja po transakcijskim računima, revolving kredite i potraživanja s osnove kartica s odgodom plaćanja (engl. *charge card*) nisu dostupni podaci o prvi put ugovorenim kreditima jer su novi poslovi (koji kod ostalih instrumenata osim prvi put ugovorenih kredita uključuju i ponovno ugovorene postojeće kredite) za te instrumente jednaki stanjima, pa su zato svrstani u kategoriju "Okvirni krediti".

Izvor: HNB

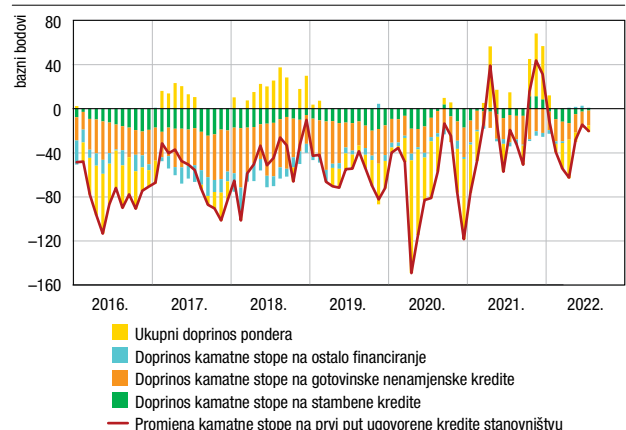
Slika 36. Kamatne stope na prvi put ugovorene kredite poduzećima prema namjeni

Napomena: Tromjesečni ponderirani pomični prosjeci

Izvor: HNB

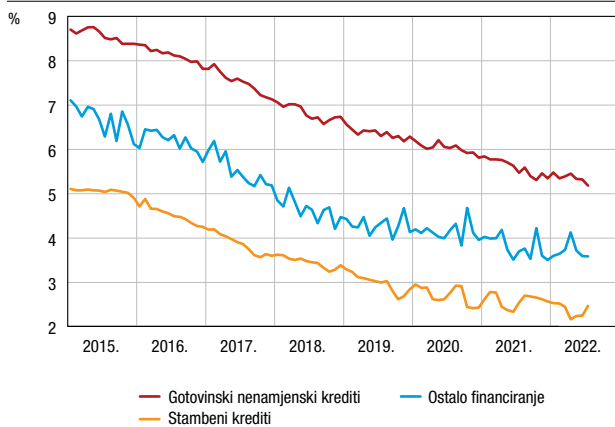
Slika 39. Doprinosi godišnjoj promjeni kamatne stope na prvi put ugovorene kredite stanovništvu

Napomena: Izračunato na osnovi indeksa Bennet, prema kojemu se ukupni doprinos dijeli na učinak kamatne stope i učinak pondera.

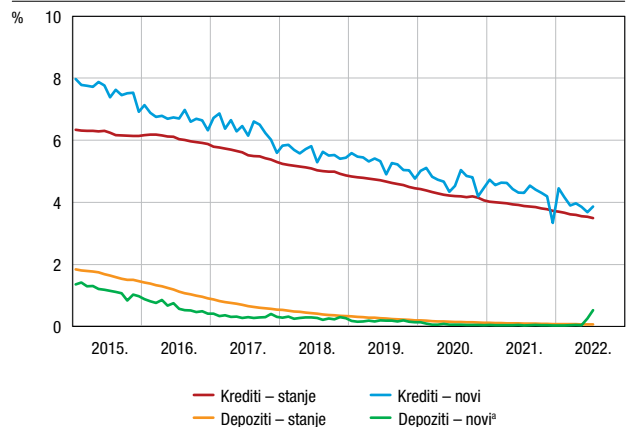
Izvor: HNB

Slika 40. Kamatne stope na prvi put ugovorene kredite stanovništvu prema namjeni

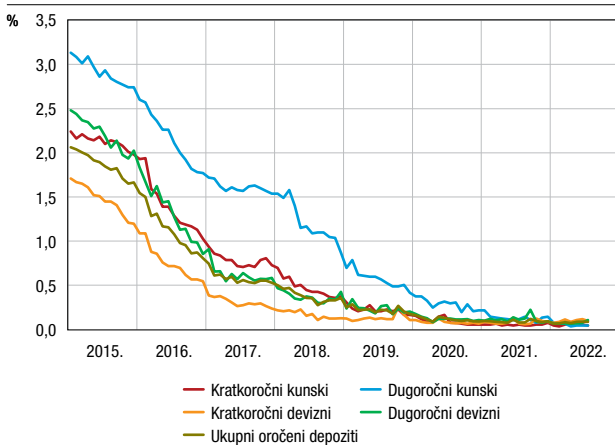
Izvor: HNB

Slika 43. Prosječne kamatne stope na kredite (bez revolving kredita) i depozite

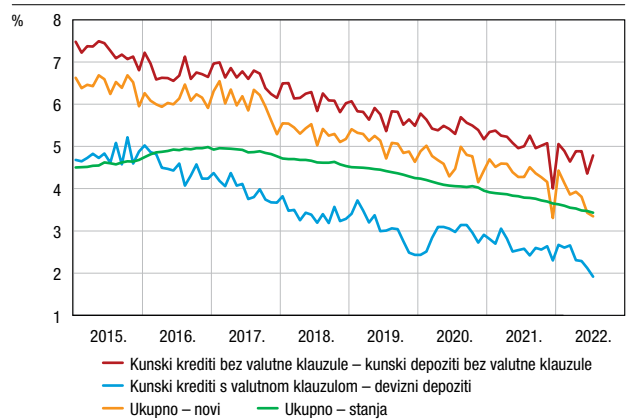
^a Za oročene depozite kamatne stope na nove poslove vagane su njihovim stanjima.
Izvor: HNB

Slika 41. Kamatne stope na oročene depozite stanovništva

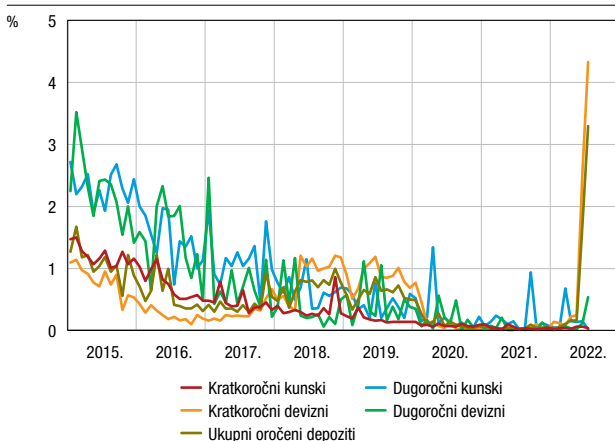
Izvor: HNB

Slika 44. Razlike između kamatnih stopa na kredite (bez revolving kredita) i kamatnih stopa na depozite

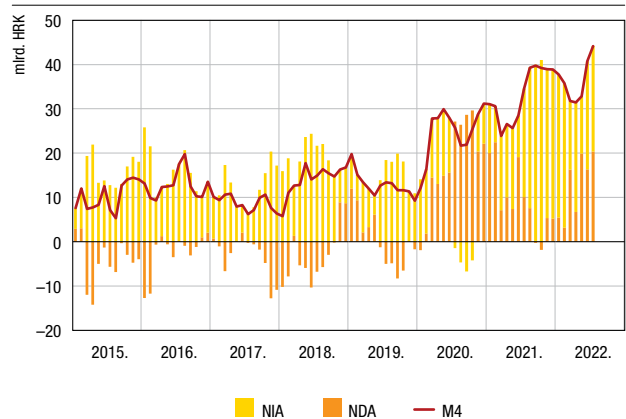
Napomena: Razliku između prosječnih kamatnih stopa na kredite i prosječnih kamatnih stopa na depozite treba razlikovati od neto kamatne marže (omjera razlike kamatnih prihoda i kamatnih rashoda te ukupne imovine kreditnih institucija).
Izvor: HNB

Slika 42. Kamatne stope na oročene depozite poduzeća

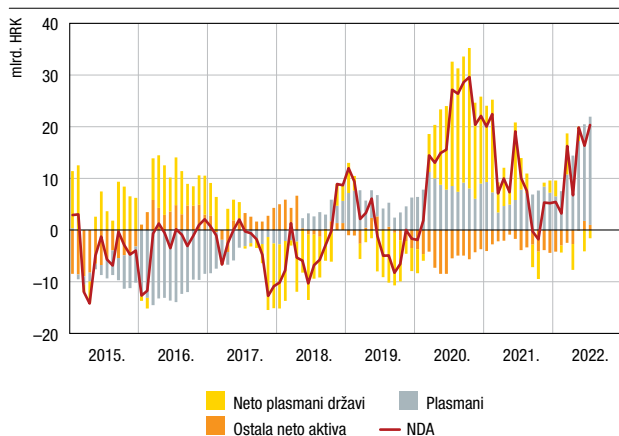
Izvor: HNB

Slika 45. Neto inozemna aktiva, neto domaća aktiva i ukupna likvidna sredstva (M4) apsolutne promjene u posljednjih 12 mjeseci

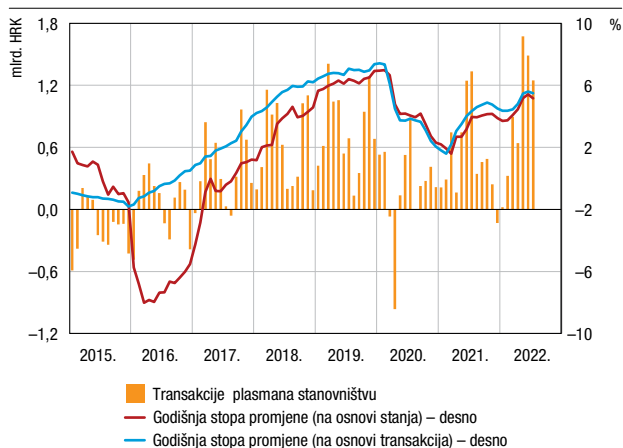
Izvor: HNB

Slika 46. Neto domaća aktiva, struktura apsolutne promjene u posljednjih 12 mjeseci

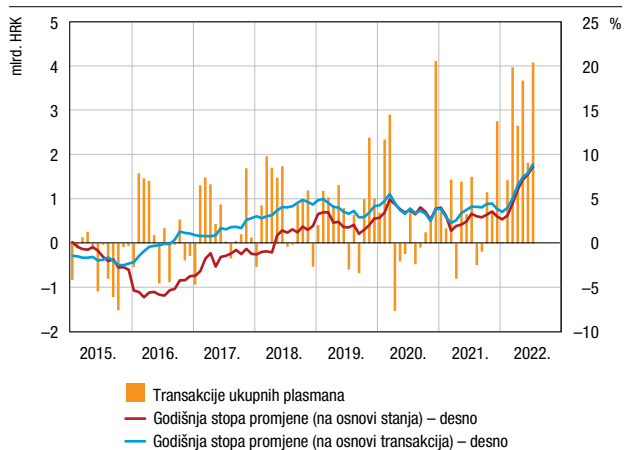
Izvor: HNB

Slika 49. Plasmani stanovništvu

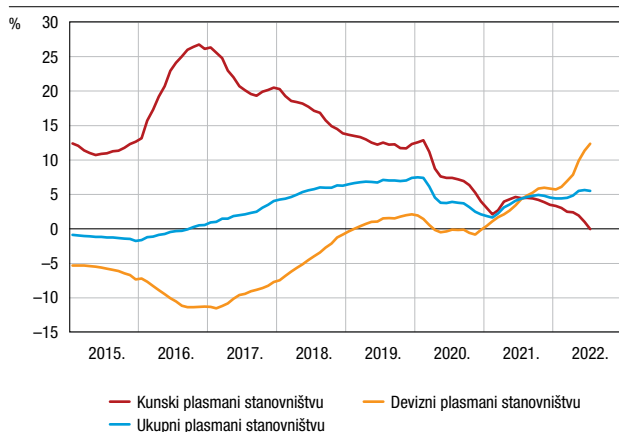
Izvor: HNB

Slika 47. Plasmani

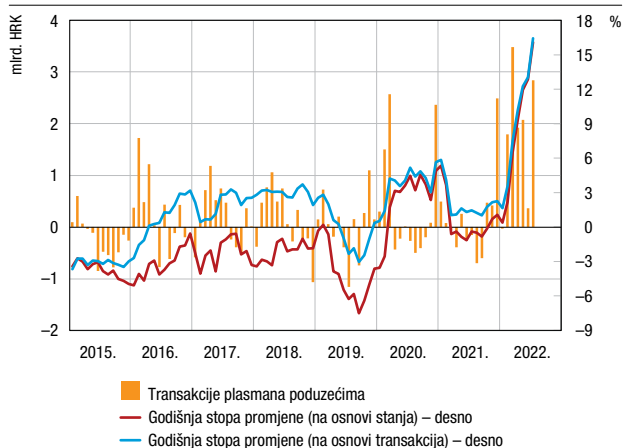
Izvor: HNB

Slika 50. Godišnje stope promjene plasmana stanovništvu na osnovi transakcija

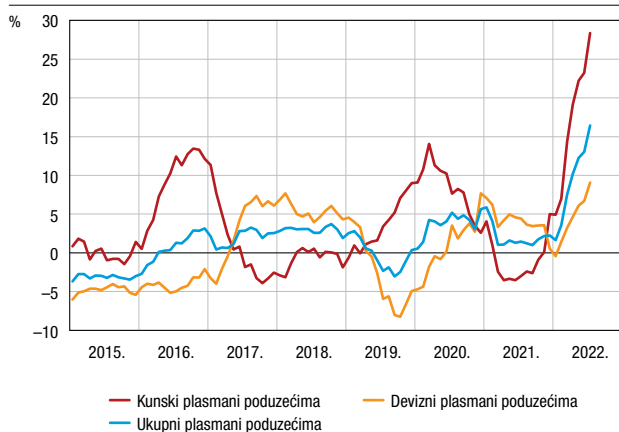
Izvor: HNB

Slika 48. Plasmani poduzećima

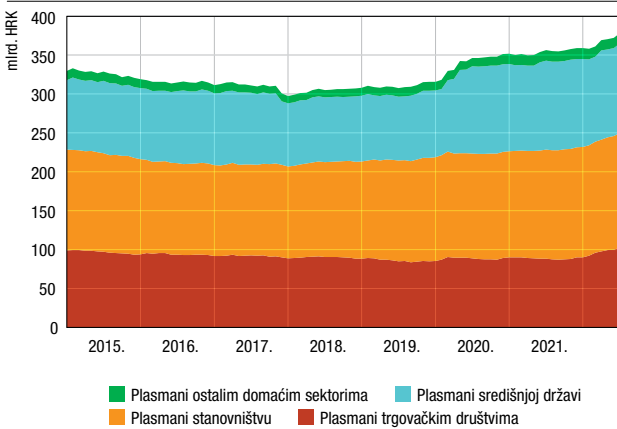
Izvor: HNB

Slika 51. Godišnje stope promjene plasmana poduzećima na osnovi transakcija

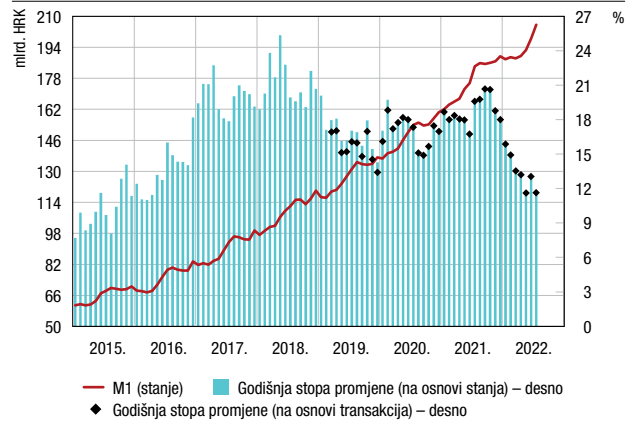
Izvor: HNB

Slika 52. Struktura plasmana monetarnih financijskih institucija

Izvor: HNB

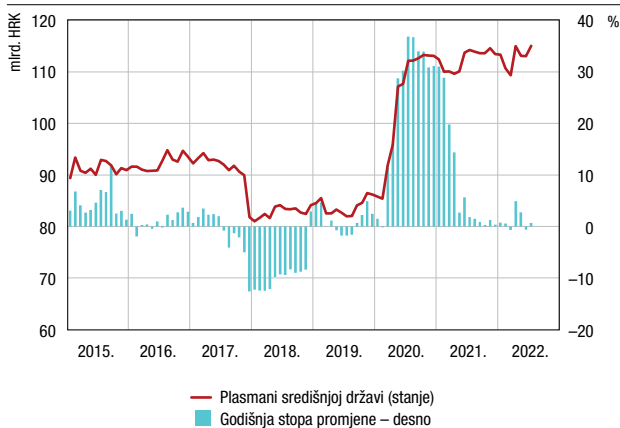
Slika 55. Novčana masa (M1)

Napomena: Stopa rasta na osnovi transakcija od ožujka 2019. isključuje učinak reklasifikacije novčanih fondova.

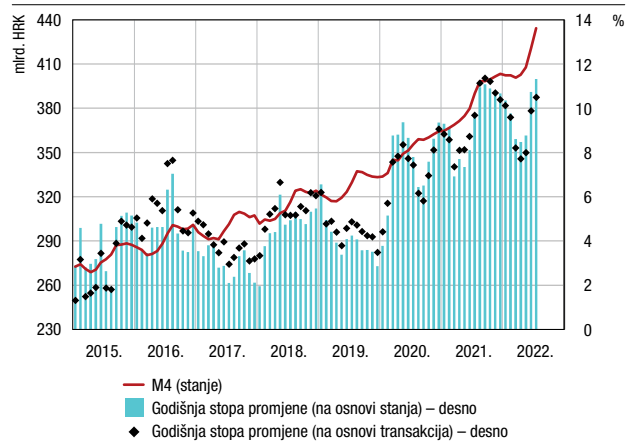
Izvor: HNB

Slika 53. Plasmani monetarnih financijskih institucija središnjoj državi

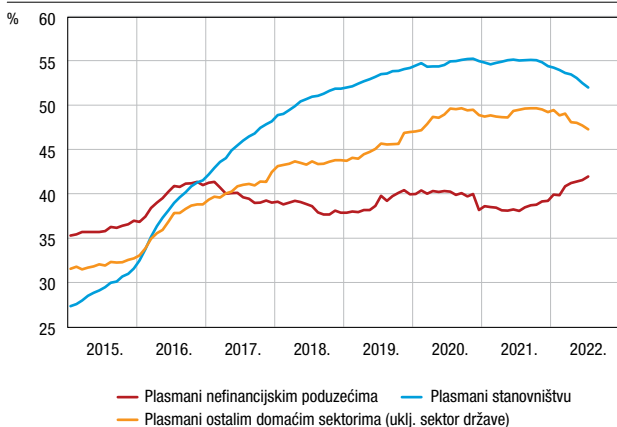
Izvor: HNB

Slika 56. Ukupna likvidna sredstva (M4)

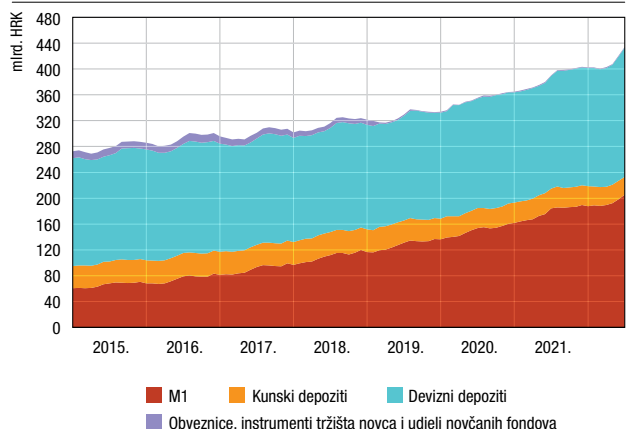
Izvor: HNB

Slika 54. Udio kunskih plasmana u ukupnim plasmanima sektora

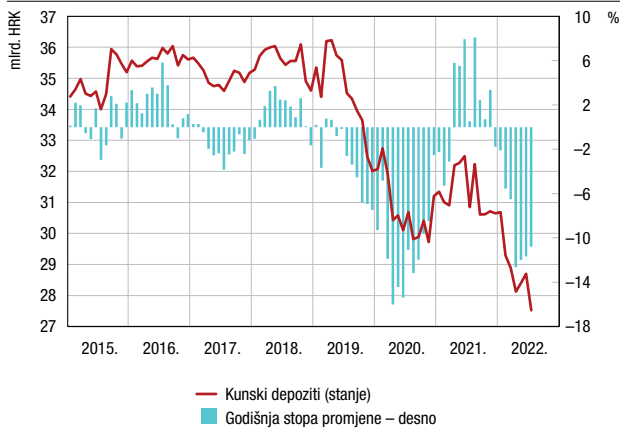
Izvor: HNB

Slika 57. Struktura monetarnog agregata M4

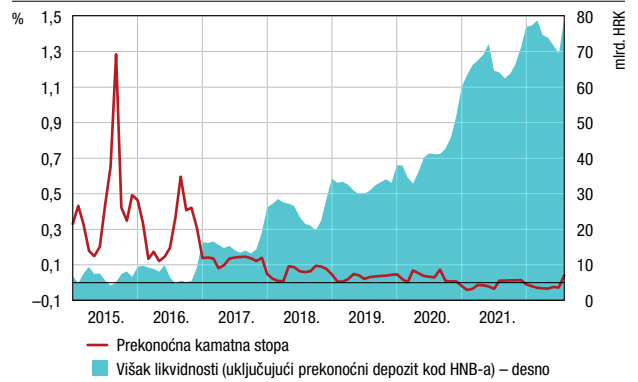
Izvor: HNB

Slika 58. Kunski štedni i oročeni depoziti

Izvor: HNB

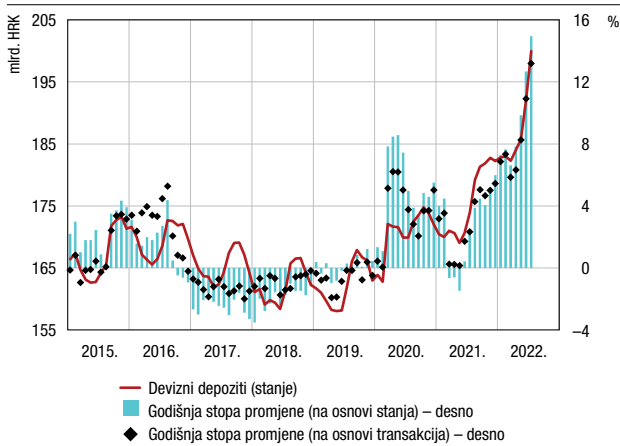
Slika 61. Likvidnost banaka i prekoćna kamatna stopa na trgovanje banaka depozitnim novcem

Napomena: Višak likvidnosti je razlika između stanja na računima za namiru poslovnih banaka kod HNB-a i iznosa koji banke moraju održavati na tim računima prema obračunu obvezne pričuve. Prekoćna kamatna stopa do kraja 2015. odnosi se na prekoćnu međubankovnu kamatnu stopu, a od početka 2016. odnosi se na prekoćnu kamatnu stopu na trgovanje banaka depozitnim novcem.

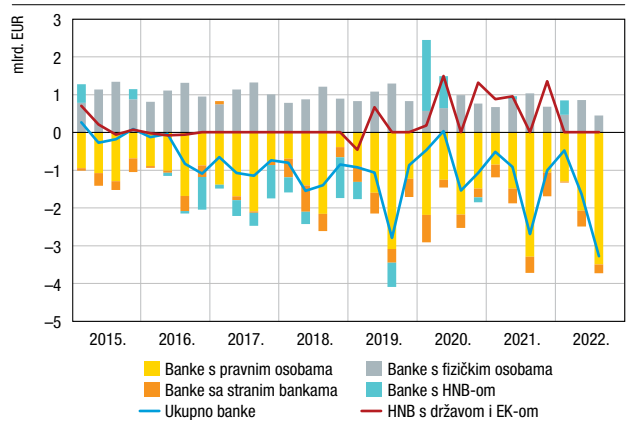
Izvor: HNB

Slika 59. Devizni depoziti

Izvor: HNB

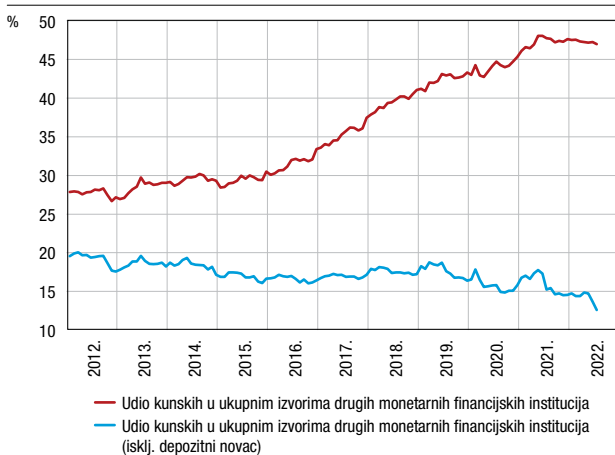
Slika 62. Promptne (SPOT) transakcije na deviznom tržištu (neto promet)

Napomena: Pozitivne vrijednosti označuju neto kupnju, a negativne vrijednosti neto prodaju. Pravne osobe uključuju državu. Podaci za treće tromjesečje odnose se na srpanj i kolovoz.

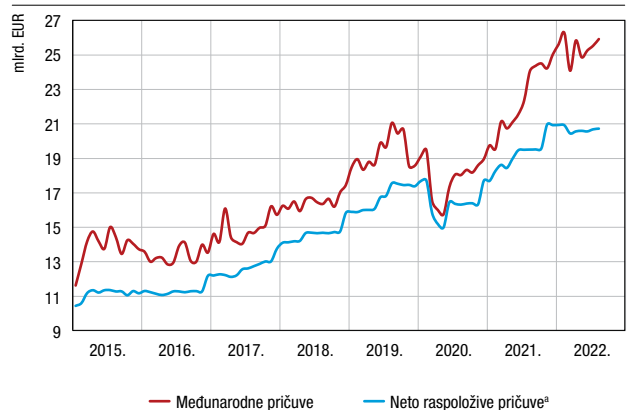
Izvor: HNB

Slika 60. Udio kunskih izvora

Izvor: HNB

Slika 63. Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke tekući tečaj

^a NRP = međunarodne pričuve – devizna inozemna pasiva – devizni dio obvezne pričuve – devizni depoziti države

Izvor: HNB

Tablica 2. Platna bilanca

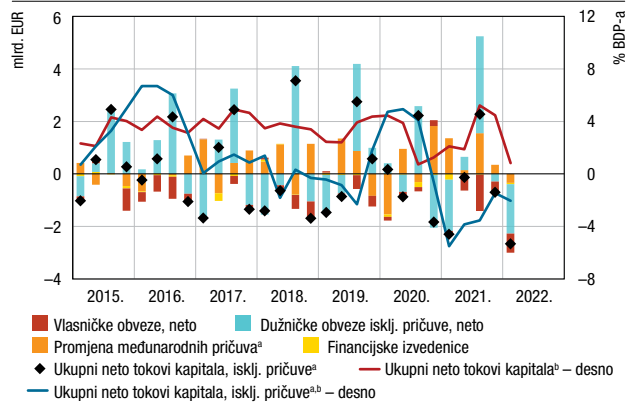
preliminarni podaci, u milijunima eura

	2021.	1. tr. 2022.*	Indeksi	
			2021./ 2020.	1. tr. 2022./ 2021.
Tekuće transakcije	1.944,7	787,3	-	40,5
Kapitalne transakcije	1.367,4	1.379,1	127,3	100,9
Financijske transakcije (bez pričuva)	-3.481,3	-2.576,1	-	74,0
Međunarodne pričuve HNB-a	6.030,7	3.061,0	999,7	50,8
Neto pogreške i propusti	-762,7	-1.681,4	193,2	220,4

* Odnosi se na zbroj posljednjih četiriju tromjesečja

Izvor: HNB

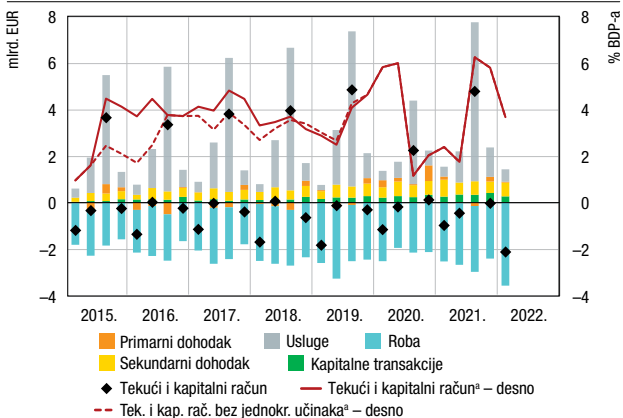
Slika 66. Tokovi na financijskom računu prema vlasničko-dužničkom odnosu

^a Promjena bruto međunarodnih pričuva umanjena je za inozemne obveze HNB-a.^b Zbroj posljednjih četiriju tromjesečja

Napomena: Pozitivna vrijednost označuje neto odljev kapitala u inozemstvo. Neto tokovi jesu razlika između promjene sredstava i obveza.

Izvor: HNB

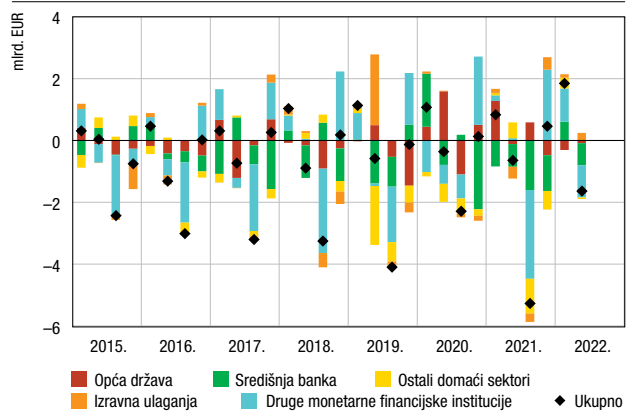
Slika 64. Tokovi na tekućem i kapitalnom računu

^a Zbroj posljednjih četiriju tromjesečja

Napomena: Jednokratni učinci uključuju konverziju kredita vezanih uz švicarski frank u 2015. te rezervacije banaka za kredite odobrene koncernu Agrokor u 2017. i 2018.

Izvor: HNB

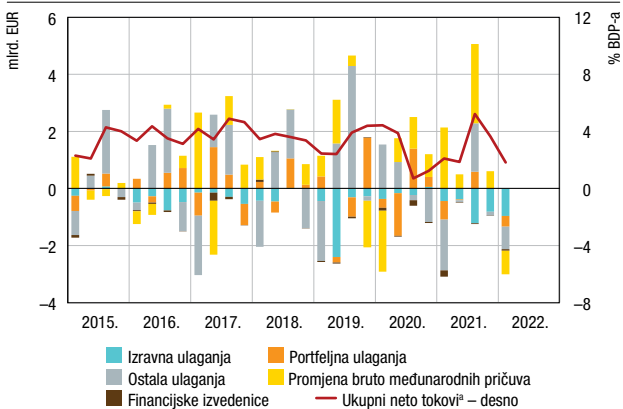
Slika 67. Transakcije neto inozemnog duga

Napomena: Transakcije su promjena duga isključujući međuvalutne promjene i ostale prilagodbe. Neto inozemni dug jest bruto inozemni dug umanjeno za dužnička potraživanja prema inozemstvu.

Izvor: HNB

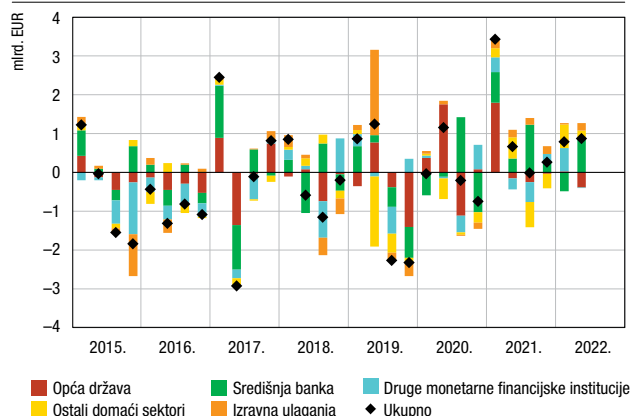
Slika 65. Tokovi na financijskom računu prema vrsti ulaganja

^a Zbroj posljednjih četiriju tromjesečja

Napomena: Pozitivna vrijednost označuje neto odljev kapitala u inozemstvo (uključujući i rast međunarodnih pričuva).

Izvor: HNB

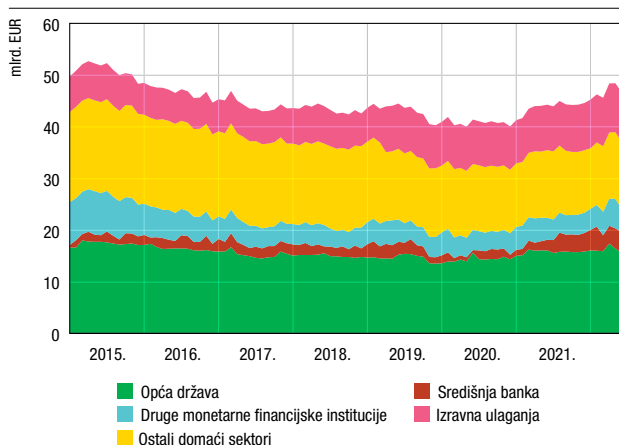
Slika 68. Transakcije bruto inozemnog duga

Napomena: Transakcije jesu promjena duga isključujući međuvalutne promjene i ostale prilagodbe.

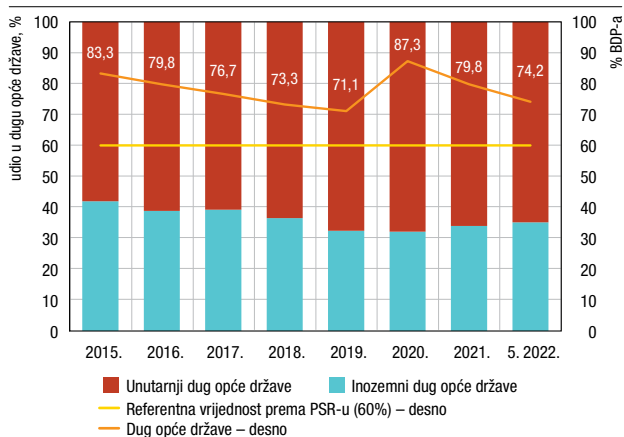
Izvor: HNB

Slika 69. Bruto inozemni dug
na kraju razdoblja

Napomena: Podaci zaključno s lipnjem 2022.
Izvor: HNB

Slika 70. Dug opće države

Napomena: Za izračun relativnog pokazatelja korišten je nominalni BDP za posljednja četiri dostupna tromjesečja.
Izvor: HNB

Tablica 3. Saldo konsolidirane opće države
prema metodologiji ESA 2010, u milijunima kuna

	I. – III. 2021.	I. – III. 2022.
Ukupni prihodi	45.627	47.597
Izravni porezi	5.867	6.562
Neizravni porezi	16.893	19.400
Socijalni doprinosi	11.579	12.977
Ostalo	11.288	8.657
Ukupni rashodi	49.604	48.849
Socijalne naknade	16.422	16.824
Subvencije	4.170	1.940
Kamate	1.789	1.578
Naknade zaposlenicima	12.867	13.140
Intermedijarna potrošnja	7.186	7.801
Investicije	3.877	3.475
Ostalo	3.294	4.090
Neto pozajmljivanje (+) / zaduživanje (-)	-3.977	-1.253

Izvori: Eurostat; DZS

Tablica 4. Državni proračun

prema metodologiji računskog plana, u milijunima kuna

	I. – VI. 2021.	I. – VI. 2022.
1. Prihodi	73.937	75.399
2. Prodaja nefinancijske imovine	179	524
3. Rashodi	81.882	78.937
4. Nabava nefinancijske imovine	2.079	3.121
5. Neto pozajmljivanje (+) / zaduživanje (-) (1+2-3-4)	-9.846	-6.135

Izvori: MF; izračun HNB-a

Tablica 5. Promjena duga opće države

u milijunima kuna

	V. 2021.	V. 2022.
Ukupna promjena duga	7.685	378
Promjena unutarnjeg duga	-5.786	-3.816
- Gotovina i depoziti	10	4
- Vrijednosni papiri osim dionica, kratkoročni	-1.389	-677
- Vrijednosni papiri osim dionica, dugoročni	-1.583	-4.753
- Kratkoročni krediti	57	-445
- Dugoročni krediti	-2.903	2.074
Promjena inozemnog duga	13.471	4.194
- Gotovina i depoziti	0	0
- Vrijednosni papiri osim dionica, kratkoročni	1.338	-1.336
- Vrijednosni papiri osim dionica, dugoročni	7.964	5.560
- Kratkoročni krediti	-423	344
- Dugoročni krediti	4.593	-374
Dodatak:		
Promjena ukupno izdanih jamstava	961	190

Napomena: Promjena unutarnjeg duga opće države = (promjena pojedinih kategorija – konsolidacijski elementi)

Izvor: HNB

Kratice i znakovi

Kratice

b. b.	– bazni bod	potr.	– potrošnja
BDP	– bruto domaći proizvod	PPI	– indeks cijena pri proizvođačima (engl. <i>Produce Price Index</i>)
BDV	– bruto dodana vrijednost	PSR	– Pakt o stabilnosti i rastu
BEA	– Ured SAD-a za ekonomske analize (engl. <i>U. S. Bureau of Economic Analysis</i>)	RH	– Republika Hrvatska
BIS	– Banka za međunarodne namire (engl. <i>Bank for International Settlements</i>)	SDR	– posebna prava vučenja
BZ	– blagajnički zapisi	SKDD	– Središnje klirinško depozitarno društvo d.d.
CDS	– premija osiguranja od kreditnog rizika (engl. <i>credit default swap</i>)	SMTK	– Standardna međunarodna trgovinska klasifikacija
DAB	– Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	tis.	– tisuća
dep.	– depoziti	T-HT	– T – Hrvatski Telekom d.d.
d. n.	– drugdje nespomenuto	TNZ	– Tržište novca Zagreb
DZS	– Državni zavod za statistiku	tr.	– tromjesečje
EK	– Europska komisija	TZ	– trezorski zapisi
EMU	– Ekonomska i monetarna unija	val.	– valutni
engl.	– engleski		
ESB	– Europska središnja banka		
EU	– Europska unija		
Fed	– američka središnja banka (engl. <i>Federal Reserve System</i>)		
fik.	– fiksni		
FISIM	– posredno mjerene naknade za uslugu financijskog posredovanja		
FZO	– Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost		
HAC	– Hrvatske autoceste		
Hanfa	– Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga		
HBOR	– Hrvatska banka za obnovu i razvitak		
HC	– Hrvatske ceste		
HFP	– Hrvatski fond za privatizaciju		
HNB	– Hrvatska narodna banka		
HPB	– Hrvatska poštanska banka		
HWWI	– Institut za međunarodnu ekonomiju u Hamburgu (njem. <i>Hamburgisches Weltwirtschaftsinstitut</i>)		
HZMO	– Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje		
HZZ	– Hrvatski zavod za zapošljavanje		
HZZO	– Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje		
IEA	– Međunarodna agencija za energiju (engl. <i>International Energy Agency</i>)		
ILO	– Međunarodna organizacija rada (engl. <i>International Labour Organization</i>)		
Ina	– Industrija nafte d.d.		
ind.	– industrijski		
IPC	– indeks potrošačkih cijena		
JTR	– jedinični troškovi rada		
MF	– Ministarstvo financija		
mil.	– milijun		
mlrd.	– milijarda		
MMF	– Međunarodni monetarni fond		
NDA	– neto domaća aktiva		
NIA	– neto inozemna aktiva		
NKD	– Nacionalna klasifikacija djelatnosti		
OECD	– Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (engl. <i>Organization for Economic Cooperation and Development</i>)		
OP	– obvezna pričuva		
PDV	– porez na dodanu vrijednost		

Troslovne oznake za valute

ATS	– austrijski šiling
CHF	– švicarski franak
CNY	– juan renminbi
DEM	– njemačka marka
EUR	– euro
FRF	– francuski franak
GBP	– funta sterlinga
HRK	– kuna
ITL	– talijanska lira
JPY	– jen
USD	– američki dolar
XDR	– posebna prava vučenja

Dvoslovne oznake za zemlje

AT	– Austrija
BE	– Belgija
BG	– Bugarska
CY	– Cipar
CZ	– Češka
DE	– Njemačka
DK	– Danska
EE	– Estonija
ES	– Španjolska
FI	– Finska
FR	– Francuska
GB	– Velika Britanija
GR	– Grčka
HR	– Hrvatska
HU	– Mađarska
IE	– Irska
IT	– Italija
LT	– Litva
LV	– Letonija
MT	– Malta
NL	– Nizozemska
PL	– Poljska
PT	– Portugal
RO	– Rumunjska
SI	– Slovenija
SK	– Slovačka

Znakovi

–	– nema pojave	∅	– prosjek
	– ne raspolaže se podatkom	a, b, c,...	– oznaka za napomenu ispod tablice i slike
0	– podatak je manji od 0,5 upotrijebljene jedinice mjere	*	– revidirani podatak
		()	– nepotpun, nedovoljno provjeren podatak